

mudrosti starih "Tolteca

Ceti Četiri

sporazuma

vodič ka ličnoj slobodi

© MOČ knjige

2002

Naslov originala
THE *FOUR AGREEMENTS* - Don Miguel Ruiz
Copyright © 1997 by Miguel Angel Ruiz, M.D.
Fireside, New York

Edavači
Manana press
u saradnji sa
Mono & Moć knjige

Za izdavače
Nenad Atanasković
Miroslav Josipović
Srdan Krstić

Prevod
Aleksandra Čabraja

Lektura
Dobriša Đuričić

Tehnički urednik
Nenad Đuričić

Štampa AB
Taš, Beograd

Tiraž
500

ISBN 86-84055-00-4

SADRŽAJ

<i>Uvod</i>	
Zamagljeno ogledalo	13 17
1 Pripitomljavanje i planetarni san	33 49
2 Prvi sporazum	
Besprekorno koristite svoju reč	59 69
3 Drugi sporazum	
Ništa nemojte shvatati lično	81
4 Treći sporazum	
Nemojte stvarati pretpostavke	103
5 Četvrti sporazum	
Uvek činite sve što <i>možete</i>	109
6 Toltečki put ka slobodi	
Raskidanje starih sporazuma	
7 Novi san	
Raj na zemlji	
<i>Molitve</i>	

Posvećeno *Vatrenom krugu*;
onima koji su otišli,
onima koji su tu, i
onima koji će tek doći.

Želeo bih najtoplije da zahvalim svojoj majci Sariti, koja me je naučila bezrezervnoj ljubavi; svom ocu Hose Luisu, koji me je naučio disciplini; svom dedi Leonardu Matijasu, koji mi je dao ključ koji otključava toltečke misterije i svojim sinovima Miguelu, Hose Luisu i Leonardu.

Želeo bih da izrazim svoju duboku ljubav Gaju Dženkinsu i Trej Dženkins i da im zahvalim na predanom radu.

Želeo bih da zatim iskažem duboku zahvalnost Dženet Mils - izdavaču, uredniku, verniku. Takođe sam večito zahvalan i Reju Cembersu zbog toga što mi je osvetlio put.

Želeo bih da iskažem poštovanje i svom dragom prijatelju Džiniju Džentriju, izuzetnom „mozgu“ čija je vera dotakla i moje srce.

Želeo bih da zahvalim mnogim ljudima koji su bezrezervno ponudili svoje vreme, srca i sposobnosti kao podršku ovim učenjima. Na ovom nepotpunom spisku nalaze se: Gea Bakli, Ted i Pegi Rias, Kristineja Džonson, Džudi „Red“ Frubauer, Viki Molinar, Dejvid i Linda Dibl, Bernadet Vigil, Sintija Vuton, Alen Klark, Rita Rivera, Ketrin Cejs, Stefani Biro, Tod Kaprielijan,

Četiri sporazuma

Glena Kvigli, Alen i Rendi Hardmen, Sindi Pasko, Tink i Čak Kaugil, Robert i Dajana Paez, Siri Gijan Sing Kalsa, Heder Eš, Leri Endrjus, Džudi Silver, Kerolin Hip, Kim Hofer, Mersad Keradmand, Dajana i Skaj Ferguson, Keri Kropidlovski, Stiv Hejzenburg, Dara Salour, Joakim Galvan, Vudi Bob, Rejčel Guerrero, Mark Geršon, Kolet Mican, Brandt Morgan, Ketrin Kilgor (Kiti Kaur), Majki Gilardi, Lora Hanej, Mark Kloptin, Vendi Bob, Ed Foks, Jari Džaeda, Meri Kerol Nelson, Amari Magdelana, Džejn Fn Dau, Rus Venejbl, Gju i Maja Kalsa, Mataji Rosita, Fred i Merion Vatineli, Dajana Loren, V J. Polič, Gejl Don Prajs, Barbara Sajmon, Peti Tores, Kej Tomson, Ramin Jazdani, Linda Lajtfut, Teri Gorton, Doroti Li, J. J. Frenk, Dženifer i Džin Dženkins, Džordž Gorton, Tita Vims, Seli Vulf, Džidži Bojs, Morgan Drasmin, Edi Fon Šon, Sidni de Jong, Peg Hekit Kansijen, Zermen Botista, Pilar Mendoza, Debi Rund Kaldvel, Bea La Skala, Eduardo Rabasa i Kauboj.

Toli,

Pre mnogo hiljada godina Tolteci su bili poznati u celom južnom Meksiku kao „učeni muškarci i žene“. Antropolozi govore o Toltecima kao o naciji ili rasi, ali Tolteci su prvenstveno bili naučnici i umetnici. Oni su osnovali udruženje koje je proučavalo i čuvalo duhovna znanja i iskustva drevnih vremena. Okupljali su se kao učitelji (*naguali*) i studenti u Teoti-huakanu, drevnom gradu piramida u blizini Meksika, poznatom kao mesto na kome „Čovek Postaje Bog“.

Tokom milenijuma, *naguali* su bili primorani da čuvaju drevnu mudrost i drže je u tajnosti. Evropska osvajanja, kao i velike zloupotrebe lične moći od strane nekolicine učenika, obavezivali su ih da kriju ova znanja od onih koji nisu želeli da ih na mudar način koriste ili od onih koji bi ih mogli namerno zloupotrebiti radi sticanja lične dobiti.

Na sreću, ezoterično znanje Tolteka sačuvano je i prenošeno s jedne generacije na drugu u porodicama *naguala*. Iako je stotinama godina bila skrivena velom tajne, drevna proročanstva nagoveštavala su da će doći vreme kada će biti neophodno da se ova mudrost vrati ljudima. Sada je don Miguel Ruis, *nagual* iz

roda Viteza orla, upućen da s nama podeli svoje snažno toltečko učenje.

Toltečko znanje potiče iz istog suštinskog istinskog jedinstva kao i sve ostale svete ezoterične tradicije širom sveta. Iako ono ne predstavlja religiju, ono poštuje sve duhovne učitelje koji su poučavali ljude na Zemlji. Iako je usmereno ka duhovnosti, ono se najtačnije može opisati kao način života, koji nas vodi putem sreće i ljubavi.

LAvod

o g ledal o

*P*ie tri hiljade godina, jedan čovek sasvim sličan meni i vama, živeo je u blizini grada okruženog planinama. Taj čovek je proučavao medicinu i želeo je da stekne znanja svojih predaka, ali se nije u potpunosti slagao sa svim onim što je učio. U svome srcu osećao je da tu nešto nedostaje.

Jednoga dana, dok je spavao u jednoj pećini, sanjao je da vidi sopstveno usnulo telo. Izašao je iz pećine u noć mladog meseca. Nebo bese vedro i on ugleda milione zvezda. A zatim se u njemu dogodi nešto što je zauvek izmenilo njegov život. Posmatrao je svoje ruke, osećao svoje telo, i čuo svoj glas kako govori: „Ja sam stvoren od svetlosti; stvoren sam od zvezda.”

On ponovo pogleda zvezde i shvati da zvezde ne stvaraju svetlost, već da, zapravo, zvezde nastaju od svetlosti. „Sve je sačinjeno od svetlosti”, reče on, „a ono između nije samo prazan prostor.” I znao je da je sve što postoji jedno živo biće, i da je ta

svetlost vesnik života, jer je i sama živa i u sebi sadrži sva znanja.

Tada je shvatio da, iako je sačinjen od svetlosti, on nije isto što i zvezde. „Ja sam međuprostor između zvezda“, mislio je. I tako je zvezde nazvao *tonal* a svetlost između zvezda *nagual*, i znao je da je ono što stvara harmoniju i prostor između to dvoje Život ili Namera. Bez Života, *tonal* i *nagual* ne bi mogli da postoje. Život je apsolutna sila, božanstvo, Tvorac koji stvara sve.

Evo šta je otkrio: Sve što postoji je manifestacija jednog živog bića koje nazivamo Bogom. I on shvati da ljudska percepcija nije ništa drugo do svetlost koja opaža svetlost. Takođe je uvideo da je materija ogledalo - sve što odražava svetlost i stvara slike od te svetlosti jeste ogledalo - i da je svet iluzije, *San*, samo dim koji nas sprečava da vidimo šta mi zaista jesmo. „Naše istinsko biće je čista ljubav, čista svetlost“, reče on.

Ovo mu je saznanje promenilo život. Kada je jednom shvatio šta je zapravo on, pogledao je druge ljude i prirodu, i bio je zapanjen onim što je video. Video je sebe u svemu - u svakom ljudskom biću, u svakom stablu, u vodi, u kiši, u oblacima, u zemlji. I video je da Život spaja *tonal* i *nagual* na različite načine da bi time stvorio milijarde manifestacija Života.

U tih nekoliko trenutaka shvatio je sve. Bio je veoma uzbuđen, ali srce mu bese spokojno. Jedva je čekao da kaže svojim ljudima šta je otkrio. Ali nije mogao da pronade reči kojima bi to objasnio. Pokušao je da kaže drugima, ali ga nisu razumeli. Videli su da se on izmenio, da nešto prekrasno zrači iz njego-

vih očiju i glasa. Primitili su da on više nikoga i ništa ne osuđuje. On više nije bio kao drugi.

Mogao je sve odlično da razume, ali njega niko nije razumeo. Verovali su da je on inkarnacija Boga, a kada je to čuo on se nasmeši i reče: „To je istina. Ja jesam Bog, ali i vi ste Bog. Mi smo isti, vi i ja. Mi smo slike svetlosti. Mi smo Bog." Ali ljudi ga i dalje nisu razumeli.

Shvatio je da je on ogledalo drugih ljudi, ogledalo u kome je mogao da vidi sebe. „Svako od nas je ogledalo", reče on. Video je sebe u svima, ali oni u njemu nisu videli sebe. I on shvati da svi oni sanjaju, ali ne znajući, ne shvatajući šta oni zapravo jesu. Oni nisu mogli da vide njega kao sebe jer je između ogledala postojao zid od magle ili dima. A taj zid magle bio je sačinjen od tumačenja svetlosnih slika - *Sna* ljudskih bića.

Tada je znao da će uskoro zaboraviti sve što je naučio. Želeo je da zapamti sve svoje vizije, i tako je odlučio da sebe nazove Zamagljenim Ogledalom da bi zauvek znao da je materija ogledalo i da je magla u međuprostoru ono što nas sprečava da saznamo šta smo. Rekao je: „Ja sam Zamagljeno Ogledalo, jer vidim sebe u svima vama, ali mi ne prepoznajemo jedni druge zbog magle koja se nalazi između nas. Ta magla je *San*, a ogledalo ste vi, onaj koji sanja."

Lako je živeti zatvorenih očiju,
ne shvatajući ono što vidiš...

Džon Lenon

"PVi pifomljavanj ei planetarni

Ono što ovog trenutka vidite i čujete nije ništa drugo nego san. Vi sanjate upravo sada, ovog trenutka. Sanjate iako je vaš mozak u budnom stanju.

San je glavna funkcija uma, i um sanja dvadeset i četiri sata na dan. Sanja kada je mozak u budnom stanju, a isto tako i kada je mozak u stanju sna. Razlika je u tome što, onda kada je mozak u budnom stanju, postoji materijalni okvir koji čini da stvari opažamo linearno. Kada utonemo u san, taj okvir nestaje, i san ima težnju da se neprestano menja.

Ljudi neprestano sanjaju. Pre nego što smo rođeni, ljudi su već stvorili jedan veliki spoljašnji san, koji ćemo nazvati društvenim snom ili *planetarnim snom*. Planetarni san je kolektivni san sačinjen od milijardi manjih, ličnih snova, koji zajedno sačinjavaju porodični san, san zajednice, sad grada, san države, i konačno san čitavog čovečanstva. Planetarni san uključuje sva

saia

društvena pravila, verovanja, zakone, religije, različite kulture i načine života, sve vlade, škole, društvene događaje i praznike.

Naše urođene sposobnosti omogućavaju nam da naučimo da sanjamo, a oni koji su počeli da žive pre nas uče nas kako da sanjamo društveni san. Pravila spoljašnjeg sna su tako brojna da, čim se jedno novo ljudsko biće rodi, mi skrećemo pažnju tog deteta i uvodimo ta pravila u njegov ili njen um. Spoljašnji san koristi roditelje, školu i religiju da nas nauči kako da sanjamo.

Pažnja je naša sposobnost da razlikujemo stvari i usredsredimo se samo na one koje želimo da opažamo. Možemo da opažamo milione stvari istovremeno, ali uz pomoć pažnje, možemo da održimo ono što želimo da opažamo, šta god to bilo, u prvom planu svojih misli. Odrasli su privukli našu pažnju i neprestanim ponavljanjem ubacili informacije u naš um. Sve što znamo naučili smo na taj način.

Koristeći svoju pažnju naučili smo čitavu stvarnost, čitav san. Naučili smo kako da se ponašamo u društvu: u šta treba da verujemo i u šta ne treba da verujemo; šta je prihvatljivo a šta nije; šta je dobro a šta loše; šta je lepo a šta ružno; šta je ispravno i šta je pogrešno. Sve je to bilo unapred pripremljeno - sva ta znanja, sva pravila i koncepti o tome kako treba da se ponašamo u svetu.

Dok ste išli u školu, sedeli ste u klupi usmeravajući svoju pažnju na ono što učitelj govori. Kada ste išli u crkvu, usmeravali ste pažnju na ono što je govorio sveštenik ili pop. Isti sistem postoji sa majkom i ocem, braćom i sestrama: svi su oni poku-

šavali da privuku vašu pažnju. Takode smo naučili i to kako da mi privučemo pažnju drugih ljudi, pa smo tako razvili potrebu za pažnjom koja može da dovede do velikog rivalstva. Deca se takmiče u tome da privuku pažnju svojih roditelja, svojih nastavnika, svojih prijatelja. „Pogledaj me! Pogledaj šta radim! Hej, ovde sam!“ Potreba za pažnjom postaje veoma izražena i nastavlja se i kada odrastemo.

Spoljašnji san privlači našu pažnju i uči nas u šta treba da verujemo, počevši od jezika kojim govorimo. Jezik je šifra međusobnog razumevanja i komunikacije među ljudima. Svako slovo, svaka reč bilo kog jezika predstavlja jedan sporazum. Ovo nazivamo stranicom knjige; reč *stranica* je sporazum koji razumemo. Kada jednom shvatimo šifru, naša pažnja je privučena i energija se prenosi sa jedne osobe na drugu.

Niste vi izabrali kojim ćete jezikom govoriti. Vi niste birali svoju veru ili moralne vrednosti - one su već postojale pre nego što ste se vi rodili. Mi nemamo mogućnost da biramo u šta ćemo verovati ili u šta nećemo verovati. Mi ne možemo da biramo čak ni najjednostavniji od tih sporazuma. Mi čak nismo mogli da biramo ni sopstveno ime.

Kao deca, nismo imali priliku da izaberemo svoja verovanja, ali smo se *složili* sa informacijama koje su nam preko drugih ljudi prenesene iz planetarnog sna. Jedini način da sačuvamo informacije jeste sporazum. Spoljašnji san nam može privući pažnju, ali ukoliko se mi s tim ne složimo, mi ne prihvatamo in-

formaciju. Čim se složimo, mi počnemo da *verujemo*, i to se naziva poverenje. Imati poverenja, znači bezrezervno verovati.

Eto kako učimo kao deca. Deca veruju u sve što im odrasli kažu. Mi se slažemo sa njima i naše poverenje je tako snažno da naš sistem verovanja kontroliše čitav naš životni san. Mi nismo birali ta verovanja, i možda smo se i bunili protiv njih, ali nismo bili dovoljno snažni da u svojoj pobuni pobedimo. Posledica toga je da smo se prepustili tim verovanjima i sklopili sopstveni *sporazum*.

Ja ovaj proces nazivam *pripitomljavanjem ljudi*. Prilikom tog pripitomljavanja mi učimo kako da živimo i kako da sanjamo. U pripitomljavanju ljudi, informacije iz spoljašnjeg sna prenose se u unutrašnji san, oblikujući čitav sistem naših verovanja. Dete najpre uči nazive stvari: mama, tata, mleko, flaši ča. Dan za danom, kod kuće, u školi, u crkvi, i na televiziji, govore nam kako treba da živimo, kakvo ponašanje je prihvatljivo. Spoljašnji san nas uči kakvi kao ljudi treba da budemo. Mi imamo čitav koncept o tome šta znači biti „žena“ i šta znači biti „muškarac“. A takode učimo i da procenjujemo: procenjujemo sebe, procenjujemo druge, procenjujemo svoje bližnje.

Deca se pripitomljavaju na isti način kao što se pripitomljava i pas, mačka, ili bilo koja druga životinja. Da bismo obučili psa, mi ga kažnjavamo i dajemo mu nagrade. I svoju decu, koju toliko volimo, obučavamo na isti način kao i bilo koju pripitomljenu životinju: koristeći sistem kazni i nagrada. Stalno nam govore: „Ti si dobar dečko“, ili „Ti si dobra devojčica“, kada

radimo ono što roditelji žele da radimo. Kada to ne činimo, mi smo „nevaljali dečak“ ili „nevaljala devojčica“.

Kada smo se ponašali protivno pravilima, bili smo kažnjeni; kada smo se ponašali u skladu sa pravilima, dobijali smo nagradu. Bili smo kažnjavani više puta svakoga dana, a takode i nagrađivani više puta na dan. Uskoro smo počeli da se plašimo kazne, a isto tako smo se plašili i toga da nećemo dobiti nagradu. Nagrada je pažnja koju dobijamo od roditelja ili drugih ljudi, kao što su braća i sestre, nastavnici i prijatelji. Uskoro smo stekli potrebu da privlačimo pažnju drugih da bismo dobili nagradu.

Kada dobijamo nagradu osećamo se dobro i mi nastavljamo da činimo ono što drugi žele da bismo je ponovo dobili. Zbog straha od kazne, kao i straha da nećemo dobiti nagradu, počinjemo da se pretvaramo da smo drugačiji nego što zaista jesmo, samo da bismo zadovoljili druge, samo da bismo bili dovoljno dobri za druge. Trudimo se da zadovoljimo roditelje, trudimo se da zadovoljimo nastavnike u školi, trudimo se da zadovoljimo crkvu, i tako počinjemo da glumimo. Pretvaramo se da smo ono što nismo jer se plašimo da ćemo biti odbačeni. Strah od odbacivanja pretvara se u strah da nećemo biti dovoljno dobri. Na kraju postajemo nešto što nismo. Postajemo kopija verovanja svoje majke, očevih verovanja, društvenih verovanja i religioznih verovanja.

Sve naše prirodne težnje gube se u procesu pripitomljavanja. A kada dovoljno odrastemo da možemo da shvatamo, mi nau-

cimo reč *ne*. Odrasli kažu: „Nemoj da radiš ovo ili ono.“ Mi se bunimo i kažemo: „Ne!“ Bunimo se zbog toga što branimo svoju slobodu. Želimo da budemo ono što jesmo, ali mi smo veoma mali, a odrasli su veliki i jaki. Posle određenog vremena počinjemo da se plašimo jer znamo da ćemo svaki put kada uradimo nešto loše biti kažnjeni.

U izvesnom periodu našeg života pripitomljavanje postaje tako snažno da nam više nije potreban niko drugi da nas pripitomljava. Nisu nam potrebni majka ili otac, škola ili crkva da bi nas pripitomljavali. Toliko smo dobro obučeni da počinjemo da pripitomljavamo sami sebe. Postali smo životinje koje se same pripitomljuju. Sada možemo da pripitomljujemo sebe u skladu sa istim onim sistemom verovanja koja smo prihvatili, i uz upotrebu istog sistema nagrada i kazni. Mi kažnjavamo sebe onda kada se ne ponašamo u skladu sa svojim sistemom verovanja; nagrađujemo sebe onda kada smo „dobri dečaci“ ili „dobre devojčice“.

Taj sistem verovanja je poput Knjige zakona koja vlada našim umom. Bez pogovora, šta god da se nalazi u toj knjizi zakona, za nas predstavlja istinu. Mi zasnivamo sva svoja verovanja u skladu sa Knjigom zakona, čak i onda kada su ta verovanja u suprotnosti s našom unutrašnjom prirodom. Čak i moralni zakoni poput Deset božijih zapovesti isprogramirani su u našem umu tokom procesa pripitomljavanja. Jedan po jedan, svi naši sporazumi ulaze u Knjigu zakona, i ti sporazumi određuju naš san.

U našem umu postoji i nešto što nas navodi da procenjujemo sve i svakoga, uključujući i vreme, psa, mačku - sve. Koristeći Knjigu zakona, naš unutrašnji Sudija sudi o svemu što činimo ili ne činimo, svemu što mislimo i ne mislimo, svemu što osećamo i ne osećamo. Sve živo nalazi se pod tiranskom vlašću ovoga su-dije. Svaki put kada učinimo nešto što se kosi sa Knjigom zakona, Sudija kaže da smo krivi, da moramo biti kažnjeni, i da treba da se stidimo. To se dešava mnogo puta svakoga dana, iz dana u dan, tokom svih godina našeg života.

Postoji i drugi deo nas koji prima ove presude, i taj deo se naziva Žrtvom. Žrtva u sebi nosi krivicu, sramotu i stid. To je onaj deo nas koji kaže: „Jadan ja, nisam dovoljno dobar, nisam dovoljno pametan, nisam dovoljno lep, nisam vredan ljubavi, jadan ja." Veliki sudija se slaže govoreći: „Da, ti nisi dovoljno dobar." Sve se ovo zasniva na jednom sistemu verovanja koji nismo odabrali svojom voljom. Ta verovanja su toliko snažna, da čak i mnogo godina nakon što se okrenemo novim shvatanjima i pokušamo da sami donosimo odluke, otkrivamo da ta verovanja i dalje upravljaju našim životom.

Sve što nije u skladu sa Knjigom zakona kod vas će izazvati neprijatan osećaj u solar pleksusu, a to se zove strah. Kršenje pravila iz Knjige zakona otvara vaše emocionalne rane i vi reagujete tako što stvarate emocionalni otrov. Pošto sve što se nalazi u Knjizi zakona mora biti istina, sve što se kosi s vašim verovanjima učiniće da se osećate nesigurno. Čak i ako je Knjiga zakona pogrešna, ona čini da se vi *osećate sigurno*.

Eto zbog čega nam je potrebno mnogo hrabrosti da izmenimo svoja verovanja. Zbog toga što je, iako znamo da mi nismo birali ta verovanja, istina i to da smo se složili s njima. To slaganje je toliko snažno da čak i kada shvatimo da ona nisu istinita, osećamo krivicu, stid i sramotu, koji se pojavljuju onda kada se suprotstavimo tim verovanjima.

Baš kao što vlada ima knjige zakona koje upravljaju društvenim snom, naš sistem verovanja predstavlja Knjigu zakona koja upravlja našim ličnim snom. Svi ti zakoni postoje u našoj svesti, mi verujemo u njih, a Sudija u nama sudi isključivo na osnovu tih verovanja. Sudija donosi presudu, a Žrtva trpi sramotu i kaznu. Ali ko kaže da u ovom snu ima pravde? Istinska pravda znači platiti samo jednom za svaku grešku. Istinska *nepravda* je kada plaćamo više puta za svaku grešku.

Koliko puta plaćamo jednu grešku? Odgovor je, hiljadama puta. Čovek je jedina životinja na Zemlji koja hiljadu puta plaća istu grešku. Ostale životinje plaćaju jednom za svaku grešku koju učine. Ali ne i mi. Mi imamo snažnu memoriju. Mi učinimo grešku, sudimo sami sebi, proglašavamo sebe krivim, i kažnjavamo sebe. Kada bi bilo pravde, to bi bilo dovoljno; ne bi trebalo da to činimo ponovo. Ali svaki put kada se setimo toga, mi sebi ponovo sudimo, ponovo sebe proglašavamo krivim, i ponovo kažnjavamo sebe, iznova, iznova i iznova. Ako imamo muža ili ženu, on ili ona nas takode podsećaju na tu grešku, tako da mi sebe ponovo osuđujemo, ponovo kažnjavamo i ponovo smatramo krivim. Da li je to fer?

Koliko puta smo naterali svog muža ili ženu, svoju decu ili roditelje da ponovo plaćaju za istu grešku? Svaki put kada se setimo te greške, opet ih iznova krivimo i šaljemo im sav emocionalni otrov koji osećamo zbog te nepravde, a zatim ih teramo da opet iznova plaćaju zbog iste greške. Je li to pravedno? Naš unutrašnji Sudija greši zbog toga što je sistem verovanja, kao i Knjiga zakona, pogrešan. Čitav san je zasnovan na pogrešnom zakonu. Devedeset i pet procenata tih verovanja koje smo smestili u svoj um nisu ništa drugo nego laži, i mi patimo zbog toga što verujemo u sve te laži.

U planetarnom snu normalno je da ljudi pate, da žive u strahu i da doživljavaju emocionalne drame. Spoljašnji san nije prijatan san; to je san pun nasilja, san pun straha, ratova, nepravdi. Pojedinačni ljudski snovi se razlikuju, ali uglavnom su to košmari. Ako pogledamo čitavo ljudsko društvo, videćemo da je to mesto gde je teško živeti jer u njemu vlada strah. Širom sveta vidimo ljudske patnje, bes, osvetu, bolesti zavisnosti, nasilje na ulicama i ogromnu nepravdu. Oni mogu postojati na različitim nivoima u različitim zemljama širom sveta, ali ono što dominira u spoljašnjem snu je strah.

Ako uporedimo san ljudskog društva sa opisom pakla kakav postoji u svim religijama širom sveta, otkrićemo da su oni potpuno isti. Religije kažu da je pakao mesto na kojem nas stiže kazna, mesto straha, bola i patnje, mesto na kome gorite u vatri. Vatru stvaraju emocije koje potiču od straha. Kada god osetimo bes, ljubomoru, zavist ili mržnju, osećamo da u nama gori vatra. Mi živimo u paklenom snu.

Ako pakao smatramo stanjem uma, onda je pakao svuda oko nas. Drugi nas ponekad upozoravaju da ćemo, ukoliko ne činimo ono što nam oni kažu da treba da činimo, otići u pakao. Loše vesti! Mi smo već u paklu, uključujući i one koji nam to govore. Nijedan čovek ne može drugoga osuditi na pakao jer smo mi već u njemu. Istina je da drugi mogu učiniti da utonemo još dublje u pakao. Ali samo ako mi dozvolimo da se to desi.

Svako ljudsko biće ima svoj lični san, i baš kao i u društvenom snu, u njemu često vlada strah. Mi učimo da sanjamo pakao u svom sopstvenom životu, u svom ličnom snu. Taj isti strah se, naravno, manifestuje na različite načine kod svakog čoveka, ali svi mi doživljavamo bes, ljubomoru, mržnju, zavist i druga negativna osećanja. Naš lični san takode može postati večita noćna mora u kojoj patimo i živimo u strahu. Ali mi ne moramo sanjati košmarni san. Možemo da uživamo u prijatnom snu.

Čitavo čovečanstvo traga za istinom, pravdom i lepotom. Mi smo u večitoj potrazi za istinom jer verujemo jedino u laži koje smo nagomilali u svom umu. Mi tražimo pravdu jer u našem sistemu verovanja pravde nema. Tražimo lepotu jer bez obzira na to koliko jedna osoba bila lepa, mi ne verujemo da je ona zaista lepa. Mi i dalje tražimo i tražimo, iako se sve to već nalazi u nama. Nije potrebno da pronalazimo istinu. Svuda oko sebe, mi vidimo istinu, ali zbog sporazuma i verovanja koje nosimo u svojoj svesti, mi ne možemo da sagledamo tu istinu.

Mi ne vidimo istinu jer smo slepi. Ono što nas čini slepima, to su ta lažna verovanja koja se nalaze u našoj svesti. Mi imamo

potrebu da uvek budemo u pravu i da ubedimo druge da greše. Oslanjamo se na svoja uverenja, a naša uverenja nam prouzrokuju patnju. Čini se kao da živimo okruženi gustom maglom od koje ne možemo da vidimo dalje od svog nosa. Ta magla u kojoj živimo nije stvarna. Ta magla je san, vaš lični san o životu - ono u šta verujete, sve predstave koje imate o sebi, svi sporazumi koje ste sklopili sa drugima, sa sobom, pa čak i sa Bogom.

Čitav vaš um je magla koju su Tolteci nazvali *mitota* (izgovara se MIH-TOE'-TAY). Vaš um predstavlja san u kome hiljadu ljudi govori istovremeno i niko nikoga ne razume. To je stanje ljudskoga uma - jedna velika *mitota*, i zbog te velike *mitote* vi ne možete da vidite kakvi ste zaista. U Indiji *mitotu* nazivaju *maja*, što znači iluzija. To je lična predstava našega „Ja sam.“ Sve što mislite o sebi i o čitavom svetu, sve je to *mitota*. Mi ne možemo da vidimo šta zaista jesmo; nismo u stanju da vidimo da u stvari nismo slobodni.

Eto zbog čega se ljudi opiru životu. Sam život predstavlja najveći ljudski strah. Smrt nije naš najveći strah; naš najveći strah je rizik koji moramo da preuzmemo da bismo živeli - rizik da živimo i izrazimo svoje pravo ja. Ljudi se najviše plaše da budu ono što jesu. Naučili smo da živimo pokušavajući da zadovoljimo potrebe drugih. Naučili smo da živimo prema merilima drugih ljudi zbog straha da nas oni neće prihvatiti i da nas neće smatrati dovoljno dobrim.

Tokom procesa pripitomljavanja, pokušavajući da budemo dovoljno dobri, mi u sebi stvaramo sliku savršenstva. Mi zamiš-

ljamo kakvi bi trebalo da budemo da bi nas svi prihvatili. Naravno, čito se trudimo da zadovoljimo one koji nas vole, kao što su majka i otac, starija braća i sestre, sveštenici i učitelji. Trudeći se da budemo dovoljno dobri u njihovim očima, mi stvaramo sliku savršenstva, ali mi ne odgovaramo toj slici. Mi stvaramo tu sliku, ali ta slika nije stvarna. Na taj način nikada nećemo postati savršeni. Nikada!

Pošto nismo savršeni, mi odbacujemo sebe. A taj stepen samoodbacivanja zavisi od toga koliko su odrasli bili uspešni u slamanju našeg integriteta. Nakon pripitomljavanja više se ne radi o tome da treba da budemo dovoljno dobri za nekog drugog. Mi nismo dovoljno dobri sami sebi, jer ne odgovaramo sopstvenoj predstavi o savršenstvu. Mi ne možemo da oprostimo sebi što nismo onakvi kakvi želimo da budemo, ili bolje rečeno, onakvi kakvi *verujemo* da treba da budemo. Mi ne možemo da oprostimo sebi to što nismo savršeni.

Mi osećamo da nismo onakvi kakvi verujemo da treba da budemo i zbog toga se osećamo lažno, frustrirano i nepošteno. Pokušavamo da sakrijemo sebe i pretvaramo se da smo onakvi kakvi nismo. Posledica toga je da se osećamo neiskreno i nosimo društvene maske da bismo sprečili da drugi to primete. Plašimo se da će neko drugi primetiti da nismo onakvi kakvi se pretvaramo da jesmo. Mi takode procenjujemo i druge na osnovu svoje predstave o savršenstvu, i normalno je da oni ne mogu da ispune naša očekivanja.

Mi ponižavamo sebe samo da bismo udovoljili drugima. U stanju smo čak i da sebe fizički povredujemo samo da bi nas drugi prihvatili. Znamo da tinejdžeri uzimaju droge samo da ih drugi tinejdžeri ne bi odbacili. Oni nisu svesni da je problem u tome što oni ne prihvataju sebe. Oni odbacuju sebe zbog toga što nisu onakvi kakvim se predstavljaju. Oni žele da budu onakvi kakvi su zamislili da treba da budu, ali nisu, i zbog toga osećaju krivicu i stid. Ljudi beskonačno kažnjavaju sebe zato što nisu onakvi kakvi misle da treba da budu. Oni zlostavljaju sebe, a takode koriste i druge da bi zlostavljali sebe.

Ali niko nas toliko ne zlostavlja koliko mi zlostavljamo sebe, a to činimo preko Sudije, Žrtve i svog sistema verovanja. Istina je da ima onih koji kažu da ih njihov muž ili žena, majka ili otac zlostavljaju, ali mi znamo da mi sebe zlostavljamo još mnogo više od toga. Mi sebi sudimo gore od bilo koga drugog. Ako pred drugima nešto pogrešimo, poričemo svoju grešku i pokušavamo da je zataškamo. Ali čim ostanemo sami, Sudija postaje toliko strog, a osećanje krivice toliko snažno, da se osećamo glupi, ili zli, ili nedostojni.

U čitavom vašem^{^^} više od vas samih. A granica ovog samozlostavljanja upravo je ista ona granica koju smo spremni da trpimo od nekoga drugog. Ako vas neko maltretira malo više nego što vi maltretirate sami sebe, verovatno ćete napustiti tu osobu. Ali ako vas neko maltretira malo manje nego što vi maltretirate sebe, vi ćete verovatno ostati u vezi s tom osobom i beskonačno dugo je trpeti.

Ukoliko veoma loše postupate sa sobom, možete čak trpeti i to da vas neko tuče, ponižava, i tretira vas kao krpu. Zbog čega? Zbog toga što u svom sistemu verovanja, vi kažete: „Ja to zaslužujem. Ova osoba mi čini uslugu jer živi sa mnom. Ja nisam vredan ljubavi i poštovanja. Ja nisam dovoljno dobar.”

Mi imamo potrebu da nas drugi vole i prihvataju, ali mi ne možemo da prihvatimo i da volimo sebe. Sto više volimo sebe, manje ćemo zlostavljati sebe. Samozlostavljanje je posledica samoodbacivanja, a samoodbacivanje potiče od toga što imamo predstavu o savršenstvu i što nikada ne možemo dostići taj ideal. Naša predstava o savršenstvu je razlog zbog kojeg odbacujemo sebe; to je razlog što ne možemo da prihvatimo sebe onakve kakvi jesmo, i što ne možemo da prihvatimo druge onakve kakvi jesu.

Klovog sna

Postoje hiljade sporazuma koje ste sklopili sami sa sobom, sa drugim ljudima, sa svojim snom o životu, sa Bogom, sa društvom, sa svojim roditeljima, sa svojim mužem ili ženom, sa svojom decom. Ali najvažniji sporazumi su oni koje ste sklopili sa sobom. U tim sporazumima rekli ste sebi kakvi ste, šta osećate, u šta verujete i kako treba da se ponašate. Rezultat toga je ono što nazivate svojom ličnošću. U tim sporazumima kažete: „Ovo sam ja. Ovo su stvari u koje verujem. Neke stvari mogu

da uradim, a neke ne mogu. Ovo je stvarnost, a ono fantazija; ovo je moguće, ono nemoguće."

Jedan jedini sporazum ne predstavlja veliki problem, ali mi imamo mnoge sporazume zbog kojih patimo, zbog kojih nemamo uspeha u životu. Ako želite da živite srećno i zadovoljno, morate imati dovoljno hrabrosti da raskinete te sporazume koji su zasnovani na strahu i oduzimaju vam snagu. Takvi sporazumi koji potiču iz straha teraju nas da rasipamo ogromnu energiju, ali sporazumi koji potiču iz ljubavi pomažu nam da sačuvamo energiju, pa čak i da je uvećamo.

Svako od nas rada se sa izvesnom ličnom snagom koju svakodnevno obnavljamo odmarajući se. Nažalost, mi trošimo svu svoju snagu najpre na stvaranje svih tih sporazuma, a zatim na to da ih održavamo. Mi traćimo svoju snagu na sve te sporazume koje smo stvorili, a posledica toga je da se osećamo nemoćni. Mi jedva da imamo dovoljno snage da preživimo svaki dan, jer veći deo njen koristimo za održavanje sporazuma koji nas drže zarobljenim u planetarnom snu. Kako da promenimo čitav san svoga života ako nemamo snage da promenimo ni jedan jedini sporazum?

Ukoliko uviđamo da su naši sporazumi ono što određuje naš život, a nismo zadovoljni svojim životnim snom, moramo promeniti te sporazume. Kada konačno budemo spremni da promenimo svoje sporazume, sklopićemo četiri veoma moćna sporazuma koji će nam pomoći da raskinemo one sporazume koji potiču iz straha i oduzimaju nam snagu.

Svaki put kada poništite jedan sporazum, sva snaga koju ste upotreбили da ga stvorite vraća se vama. Ako usvojite ova četiri nova sporazuma, oni će vam dati dovoljno lične snage da možete da promenite čitav sistem svojih starih sporazuma.

Potrebna vam je jaka volja da biste prihvatili ova četiri sporazuma - ali ako možete da počnete da živite sa ovim sporazumima, vaš život će se čudesno izmeniti. Videćete svojim očima kako ponor pakla nestaje. Umesto da živite u paklenom snu, stvorićete nov san - svoj sopstveni rajski san.

FVvi

13 es pi^ek koristite. svoju

Prvi sporazum je i najvažniji, a takode i najzahtevniji. On je veoma važan jer ćete već samo uz pomoć tog prvog sporazuma biti u stanju da se uzdignete na onaj nivo egzistencije koji ja nazivam rajem na zemlji.

Prvi sporazum glasi *besprekorno koristite svoju reč*. On zvuči vrlo jednostavno, ali je veoma, veoma moćan.

Zašto baš reč? Vaša reč predstavlja vašu kreativnu moć. Vaša reč je dar koji potiče direktno od Boga. U Jevandelju po Jovanu, u Bibliji, koje govori o stvaranju svemira, kaže se: „U početku bese reč, i reč bese sa Bogom, i reč bese Bog." Uz pomoć reči vi izražavate svoju kreativnu snagu. Sve iskazujete rečima. Bez obzira na to kojim jezikom govorite, vaša namera manifestuje se

pomoću reči. O čemu sanjate, šta osećate, i kakvi ste zapravo vi, sve se to manifestuje rečima.

Reč nije samo zvuk ili pisani simbol. Reč je sila; to je vaša sposobnost izražavanja i komunikacije, mišljenja, a samim tim, i stvaranja događaja u vašem životu. Vi imate moć govora. Koja još životinja na planeti ima moć govora? Reč je najmoćnije oruđe koje kao ljudsko biće posedujete; ona je magijsko oruđe. Ali kao i mač sa dve oštrice, vaša reč može stvoriti najlepší san, ili uništiti sve oko vas. Jednu oštricu predstavlja zloupotreba reči, koja oko sebe stvara pakao. Druga oštrica je besprekorna upotreba reči, pomoću koje možemo stvoriti samo lepotu, ljubav i raj na zemlji. Zavisno od toga kako je upotrebite, reč vas može osloboditi, ili vas baciti u najstrašnije ropstvo. Sva magija koju posedujete zasnovana je na vašim rečima. Vaša reč je čista magija, a zloupotreba reči predstavlja crnu magiju.

Reč je toliko moćna da jedna reč može izmeniti život ili uništiti živote miliona ljudi. Pre nekog vremena, u Nemačkoj, jedan čovek je, koristeći reči, manipulisao čitavom zemljom punom veoma inteligentnih ljudi. On ih je poveo u svetski rat koristeći isključivo moć svoje reči. Naveo je druge ljude da počine najsvirepije zločine. Svojim rečima pokrenuo je njihov strah, i poput ogromne eksplozije, počelo je ubijanje i ratovanje širom sveta. U celom svetu ljudi su ubijali jedni druge jer su se plašili jedni drugih. Hitlerova reč, zasnovana na verovanjima i sporazumima koji su posledica straha, pamtiće se vekovima.

Ljudski um je kao plodno tlo na koje neprestano padaju semenke. Te semenke su mišljenja, ideje i koncepti. Kada posadite jedno seme, jednu misao, ona počinje da raste. Reč je kao semenka, a ljudski um je tako plodan! Jedini problem je u tome što on i suviše često postaje plodno tlo za seme straha. Svaki ljudski um predstavlja plodno tlo, ali samo za onu vrstu semena za koju je pripremljen. Važno je imati u vidu za kakvu vrstu semena je spreman naš um, i pripremiti ga da prihvati seme ljubavi.

Pogledajte primer Hitlera: on je razvejao sve to seme straha, koje je bogato proklijalo i sa velikim uspehom izazvalo masovna uništenja. Shvatajući ogromnu moć reči, moramo imati na umu da ta moć izlazi iz naših usta. Jedan strah ili sumnja zasađeni u naš um mogu prouzrokovati beskonačan niz dramatičnih događaja. Reč je poput čarolije, a ljudi koriste reči kao crnu magiju, nepromišljeno bacajući čini jedni na druge.

Svaki čovek je čarobnjak, i svi smo mi u stanju da nekoga začaramo svojim rečima ili da nekoga oslobodimo čarolije. Izražavajući svoje mišljenje, mi neprestano bacamo čini. Primer: sretnem svoga prijatelja i kažem mu jedno svoje mišljenje koje mi je upravo palo na um. Kažem mu: „Hm! Imaš istu onu boju lica kao ljudi koji obično obolevaju od raka.“ Ako on poslušna moju reč i složi se s njom, on će oboleti od raka za manje od godinu dana. Tolika je moć reči.

Tokom našeg pripitomljavanja, naši roditelji, braća i sestre govore nam svoje stavove i ne razmišljajući o njima. Mi smo

verovali u njihovo mišljenje i živeli u strahu od njihovog mišljenja, kao na primer da li dovoljno dobro plivamo, ili igramo neki sport, ili pišemo. Neko izrazi svoje mišljenje i kaže: „Vidi, ova devojčica je ružna!" Ta devojčica to čuje, poveruje da je ružna i raste u ubedenju da je ružna. Nije važno koliko je ona stvarno lepa; dokle god poseduje taj sporazum, ona veruje da je ružna. Ona je žrtva čarolije.

Skrećući našu pažnju, reč može da ude u naš um i promeni naša verovanja nabolje ili nagore. Još jedan primer: vi možda verujete da ste glupi i možda verujete u to otkako znate za sebe. Ovaj sporazum može da bude veoma zbunjujući i da vas navede da učinite mnoge stvari samo da biste zaista dokazali da ste glupi. Možda ćete učiniti nešto i zatim pomisliti: „Voleo bih da sam pametan, ali sam sigurno glup inače to ne bih uradio." Svest se kreće u stotinu različitih pravaca i mogli bismo prove-
sti dane i dane opsednuti tim jednim jedinim verovanjem u sopstvenu glupost.

Tada jednoga dana neko skrene vašu pažnju i, koristeći reč, stavi vam do znanja da niste glupi. Vi poverujete u ono što ta osoba kaže i napravite nov sporazum. Posledica toga je da se vi više ne osećate glupo i ne ponašate se tako. Čitava čarolija je razbijena, samo uz pomoć reči. I obrnuto, ukoliko vi verujete da ste glupi, a neko privuče vašu pažnju i kaže: „Ti si zaista najgluplja osoba koju sam ikada upoznao", sporazum će se obnoviti i dobiti novu snagu.

Sada da vidimo šta znači reč *besprekorno*. *Besprekornost* (engl. *impeccability*) znači „bez greha“. *Besprekoran* (engl. *impeccable*) potiče od latinske reči *peccatus*, što znači „greh“. Prefiks *im* u reči *impeccable* znači „bez“, tako da *impeccable* znači „bez greha“. Religije govore o grehu i grešni cima, ali hajde da razjasnimo šta zaista znači grešiti. Grehje bilo šta što činite protiv samoga sebe. Sve što osećate ili verujete ili kažete a što je usmereno protiv vas samih jeste greh. Vi se suprotstavljate sebi kada sebe osuđujete ili krivite zbog nečega. Biti bez greha znači upravo suprotno. Biti besprekoran znači ne raditi protiv sebe. Kada se ponašate besprekorno, vi preuzimate odgovornost za svoja dela, ali vi sebe ne osuđujete i ne krivite.

Sa ovog gledišta, čitav koncept greha menja se od nečega što ima moralni ili religiozni smisao ka nečemu što tumačimo na osnovu zdravog razuma. Odbacivanje sopstvene ličnosti osnovno je obeležje greha. Samoodbacivanje je najveći greh koji možete počinuti. U skladu sa religijskim načinom izražavanja, samo-odbacivanje je „smrtni greh“, koji vodi u smrt. *Besprekornost*, s druge strane, vodi u život.

Besprekorno koristiti reč znači ne koristiti reč protiv sebe. Ako vas sretnem na ulici i kažem vam da ste glupi, to izgleda kao da ja koristim tu reč protiv vas. Ali zapravo ja svoju reč koristim protiv sebe, jer ćete me vi zbog toga mrzeti, a to što ćete

me vi mrzeti neije dobro za mene. Dakle, ako se ja naljutim i svojom rečju pošaljem vama sav taj emocionalni otrov, ja koristim reč protiv sebe.

Ako volim sebe, ja ću tu ljubav izražavati u svojoj komunikaciji s vama, i to znači da besprekorno koristim reč, jer će taj čin proizvesti sličnu reakciju. Ako ja volim vas, onda i vi volite mene. Ako ja vas uvredim, vi ćete uvrediti mene. Ukoliko sam vam zahvalan, i vi ćete biti zahvalni meni. Ako sam sebičan prema vama, i vi ćete biti sebični prema meni. Ako koristim reči da bih na vas bacio čini, i vi ćete baciti čini na mene.

Besprekorno korišćenje reči znači pravilnu upotrebu energije; to znači usmeravanje vaše energije u pravcu istine i ljubavi prema sebi. Ako sa sobom sklopite sporazum da ćete besprekorno koristiti svoju reč, upravo s tom namerom, istina će se manifestovati kroz vas i vi ćete očistiti sav emocionalni otrov koji postoji u vama. Ali teško je sklopiti takav sporazum zbog toga što smo naučili da radimo upravo suprotno. Naučili smo i prihvatili običaj da lažemo u komunikaciji s drugima, i što je još važnije, sa sobom. Mi ne koristimo svoje reči besprekorno.

Moć reči je u paklu u potpunosti zloupotrebljena. Mi koristimo reč da bismo proklinjali, okrivljivali, osuđivali, uništavali. Naravno, koristimo je takode i na ispravan način, ali to nije često. Većinom koristimo reči da bismo prenosili svoj lični otrov - da bismo izražavali bes, ljubomoru, zavist i mržnju. Reč je čista magija - najmoćniji dar koji posedujemo kao ljudska bića - a mi je koristimo protiv sebe. Mi planiramo osvetu. Mi stva-

ranio haos uz pomoć reči. Koristimo reči da bismo stvarali mržnju između različitih rasa, između različitih ljudi, između porodica, između naroda. I suviše često zloupotrebljavamo reči, a tom zloupotrebom stvaramo i održavamo pakleni san. Zloupotreba reči je sredstvo pomoću kojeg jedni druge ponižavamo i držimo jedni druge u stanju straha i sumnje. Zbog toga što je reč magija koju ljudi poseduju, a zloupotreba reči crna magija, mi neprestano koristimo crnu magiju čak i ne znajući da je naša reč magična.

Uzmimo primer jedne žene koja je bila inteligentna i veoma dobrodušna. Imala je ćerku koju je mnogo volela i obožavala. Jedne večeri došla je kući posle veoma napornog dana na poslu, umorna, u stanju izrazite emocionalne napetosti, i sa strašnom glavoboljom. Želela je mir i tišinu, ali njena ćerka je radosno pevala i skakutala. Cerka nije bila svesna toga kako se majka oseća; ona je bila u sopstvenom svetu, u svom sopstvenom snu. Osećala se prekrasno, i skakala je i pevala sve jače i jače, izražavajući svoju radost i ljubav. Pevala je tako glasno da je majčina glavobolja postala još gora, i u jednom trenutku, majka je izgubila kontrolu. Ljutito je pogledala svoju slatku ćerkicu i rekla: „Ućuti! Imaš grozan glas. Možeš li bar malo da ćutiš!”

Istina je u stvari da majka nije imala nimalo strpljenja za bilo kakvu vrstu buke; nije bila stvar u tome da devojčica ima ružan glas. Ali je ćerka poverovala u ono što je njena majka rekla i u tom trenutku je sklopila sporazum sa sobom. Posle toga više nije pevala, jer je verovala da je njen glas ružan i da će smetati sva-

kome ko ga čuje. Postala je stidljiva u školi, i kada bi joj rekli da peva, odbijala je. Postalo joj je teško čak i da razgovara s drugima. Za ovu devojčicu sve se promenilo zbog ovog novog sporazuma: ona je verovala da mora da potiskuje svoja osećanja da bi bila prihvaćena i voljena.

Kada god čujemo nečije mišljenje i poverujemo u njega, mi sklapamo sporazum i on postaje deo našeg sistema verovanja. Ova devojčica je odrasla, i iako je imala prekrasan glas, nikada više nije pevala. Ona je razvila čitav kompleks zbog te jedne čini. Te čini je na nju bacila osoba koju je ona najviše volela: njena majka. Njena majka nije primećivala šta je učinila svojom rečju. Ona nije znala da je upotrebila crnu magiju i bacila čini na svoju ćerku. Ona nije poznavala moć svoje reči i zbog toga je ne treba kriviti. Ona je učinila isto ono što su i njena majka, otac i ostali učinili njoj mnogo puta. Oni su zloupotrebili reč.

Koliko puta to činimo svojoj deci? I mi na sličan način izražavamo svoje mišljenje i naša deca godinama nose sa sobom tu crnu magiju. Ljudi koji nas vole koriste crnu magiju protiv nas, ali oni ne znaju šta rade. Zbog toga im moramo oprostiti; oni ne znaju šta rade.

Još jedan primer: probudite se ujutro i osećate da ste veoma srećni. Osećate se divno, provodite sat ili dva pred ogledalom, doterujući se. I, nakon toga vam jedna od vaših najboljih prijateljica kaže: „Šta se dešava s tobom? Izgledaš grozno. Pogledaj kakva ti je haljina; izgledaš smešno." To je to; to je dovoljno da vas vrati u pakao. Možda vam je ta devojka to rekla samo zato

da vas povredi. A to je i učinila. Ona vam je saopštila svoje mišljenje koristeći u njemu svu moć svoje reči. Ako prihvatite to mišljenje, ono se tada pretvara u sporazum i vi ulažete svu svoju moć u to mišljenje. To mišljenje se pretvara u crnu magiju.

Ovakve čini je teško razbiti. Jedini način da razbijete ovu čaroliju jeste da sklopite nov sporazum zasnovan na istini. Istina je ono najvažnije u besprekornom korišćenju reči. Na jednoj strani mača nalaze se laži koje stvaraju crnu magiju, a na drugoj strani mača je istina koja ima moć da razbije čaroliju crne magije. Samo nas istina može osloboditi.

Zamislite koliko puta, u svakodnevnoj međusobnoj komunikaciji, izgovarajući reči bacamo čini jedni na druge. Vremenom se takva komunikacija pretvorila u najgoru vrstu crne magije, koju nazivamo *ogovaranjem*.

Ogovaranje ili tračarenje predstavlja crnu magiju u svom najgorem vidu zato što je ono čist otrov. Naučili smo da ogovaramo sklapanjem sporazuma. Kada smo bili deca, čuli smo kako odrasli oko nas neprekidno tračare, otvoreno izražavajući svoje mišljenje o drugim ljudima. Oni su čak imali mišljenje i o onim ljudima koje ne poznaju. Emocionalni otrov se prenosio zajedno s tim mišljenjima, i mi smo to usvojili kao normalan način komuniciranja.

Ogovaranje je postalo glavni vid komunikacije u ljudskom društvu. Ono je postalo način zbližavanja, jer se osećamo bolje kada vidimo da se neko drugi oseća isto tako loše kao i mi. Postoji jedna stara izreka koja kaže: „Beda voli društvo“, a ljudi koji pate u paklu ne žele da budu usamljeni. Strah i patnja su važan deo planetarnog sna; oni su sredstva pomoću kojih nas planetarni san drži u pokornosti.

Upotrebljavajući analogiju ljudskog uma sa kompjuterom, ogovaranje možemo uporediti sa kompjuterskim virusom. Kompjuterski virus je deo kompjuterskog jezika napisan istim jezikom kao i svi ostali kodovi, ali sa zlom namerom. Taj kod se ubacuje u program vašeg kompjutera onda kada vi to najmanje očekujete i najčešće tako da vi toga niste ni svesni. Kada se takav kod ubaci, vaš kompjuter više ne radi dobro, ili ne radi uopšte jer se kodovi tako izmešaju sa tako mnogo kontradiktornih poruka da on više ne može da daje dobre rezultate.

Ljudsko ogovaranje funkcioniše na potpuno isti način. Na primer, upisali ste se na neki kurs kod novog profesora i već duže vreme se unapred radujete što ćete ići na taj kurs. Upravo kada ste prvoga dana krenuli na predavanja, naletite na nekoga ko je već išao na isti kurs, i on vam kaže: „Oh, taj profesor je jedan uobraženi kreten! On nema pojma o čemu priča, a još je i perverznan, i zato, čuvaj se!“

Reči i emocionalni kod osobe koja vam je to rekla istoga trenutka se uvlače u vas, ali vi niste svesni njene ili njegove motivacije i ne znate zbog čega vam on ili ona to govori. Ta osoba je

možda ljuta zbog toga što nije imala uspeha na kursu ili jednostavno stvara pretpostavke zasnovane na strahu i predrasudama, ali pošto ste vi još kao dete naučili da gutate informacije, jedan deo vas veruje u tu priču, i vi odlazite na predavanje. Dok profesor govori, vi osećate kako u vama raste otrov i ne shvatate da gledate profesora očima osobe koja vam je prenela taj trač. Tada počinjete da prepričavate to ostalim ljudima koji pohađaju isti kurs, i oni počinju da posmatraju profesora na isti način: kao kretena i perverznojaka. Vi ćete omrznuti predavanja i uskoro odlučiti da se ispišete. Krivićete profesora, ali u stvari kriv je trač.

Sve te probleme može da prouzrokuje jedan mali kompjuterski virus. Jedna malena dezinformacija može da prekine komunikaciju među ljudima, da zarazi svaku osobu s kojom dođe u dodir i da učini da ta osoba postane zarazna za druge. Zamislite da svaki put kada vam ljudi prenesu neki trač, oni ubace kompjuterski virus u vaš um, i da svaki put malo poremete vaš jasan način razmišljanja. Zatim zamislite da, pokušavajući da raščistite sopstvenu zbunjenost, vi počnete da tračarite i ogovarate i tako prenosite taj virus na druge.

Sada zamislite kako se ovaj vid komunikacije odvija u beskrajno dugom lancu među svim ljudima na zemlji. Kao posledica toga svet je pun ljudi koji mogu da primaju informacije samo iz kanala koji su zakrčeni otrovnim, zaraznim virusima. I ovaj otrovni virus je takode ono što Tolteci nazivaju *mitotom*, haosom hiljadu različitih glasova koji istovremeno pokušavaju da govore u našem mozgu.

Još su gori crni magovi ili „kompjuterski hakeri“ koji namerno šire viruse. Setite se neke situacije kada ste vi ili neko koga poznajete bili ljuti na nekoga i želeli da se osvetite. Iz želje za osvetom rekli ste nešto toj osobi, ili nešto o njemu ili njoj sa namerom da širite otrov i da učinite da se ta osoba oseća loše. Kao deca činimo to sasvim nesvesno, ali kada odrastemo postajemo mnogo promišljeniji u svojim naporima da povredimo druge ljude. Tada lažemo sebe govoreći da je ta osoba dobila zasluženu kaznu za svoja nedela.

Kada posmatramo svet kroz prizmu kompjuterskih virusa, lako je opravdati i najgore ponašanje. Ono što ne vidimo je to da nas zloupotreba reči vodi još dublje u pakao.

Godinama se u nama talože tračevi i čini bačene tuđim rečima, ali takode i one koje upotrebljavamo razgovarajući sami sa sobom. Mi neprestano razgovaramo sa sobom i najčešće govorimo stvari kao što su: „Oh, ja sam debeo/debela, izgledam ružno. Starim, gubim kosu. Ja sam glup/glupa, nikada ništa ne shvatam. Nikada neću biti dovoljno dobar, i nikada neću biti savršen.“ Vidite li kako koristimo reči protiv sebe? Moramo početi da shvatamo da reč *jeste* i da reč *deluje*. Ako razumete ovaj prvi sporazum, *besprekorno koristite svoju reč*, počecete da pri-mećujete sve promene koje će se dogoditi u vašem životu. Pro-

mene će se najpre dogoditi u vašem ophođenju prema sebi, a kasnije i u načinu ponašanja prema drugima, naročito prema onima koje najviše volite.

Razmislite koliko puta ste ogovali osobu koju najviše volite da biste od drugih dobili podršku za svoj način razmišljanja. Koliko puta ste privukli pažnju drugih, šireći otrov o onome koga volite da biste potvrdili da je vaše mišljenje ispravno? Vaše mišljenje nije ništa drugo do vaš stav. On ne mora biti istinit. Vaše mišljenje potiče iz vaših verovanja, vašeg sopstvenog ega, i vašeg sopstvenog sna. Mi stvaramo sav taj otrov i prenosimo ga na druge samo da bismo mogli pred sobom da opravdamo svoje stavove.

Ako usvojimo ovaj prvi sporazum i počnemo besprekorno da koristimo svoju reč, sav emocionalni otrov će na kraju nestati iz našeg uma i iz naše komunikacije i ličnih odnosa, uključujući i odnos sa svojim ljubimcem, mačkom ili psom.

Zahvaljujući besprekornoj upotrebi reči takođe ćete postati imuni na čini koje drugi bacaju na vas. Negativnu ideju možete da primite samo ukoliko vaš um predstavlja plodno tlo za tu ideju. Kada počnete besprekorno da koristite reči, vaš um više neće biti plodno tlo za reči koje predstavljaju crnu magiju. Umešto toga, postaće plodno tlo za reči koje su posledica ljubavi. Možete izmeriti stepen besprekorne upotrebe reči jačinom ljubavi prema sebi. Ljubav prema sebi i vaš način razmišljanja o sebi upravo su srazmerni kvalitetu i integritetu vaših reči. Kada besprekorno koristite reči, osećate se dobro; srećni ste i smireni. ~

Možete prevazići pakleni san jednostavnim sklapanjem sporazuma o besprekornom korišćenju reči. Upravo sada, ja bacam to seme u vaš um. Da li će to seme prokljati ili ne, zavisi od toga koliko je vaš um prijemčiv za seme ljubavi. Od vas zavisi da li ćete sami sa sobom sklopiti ovaj sporazum: *ja ćM'besprekorno koristiti^voju reč*. Gajite ovo seme, i kada ono izraste u vašim mislima, iz njega će nastati mnoge semenke ljubavi koje će zamieniti seme straha. Ovaj prvi sporazum promeniće vrstu semena koje uspeva u vašem umu.

Besprekorno koristite svoju reč. To je prvi sporazum koji treba da sklopite ako želite da budete slobodni, ako želite da budete srećni, ako želite da prevazidete nivo egzistencije koji predstavlja pakao. On je veoma moćan. Koristite reč na pravi način. Koristite reč da biste preneli svoju ljubav. Koristite belu magiju, počinjući od sebe. Rečite sebi kako ste divni, kako ste sjajni. Rečite sebi koliko volite sebe. Upotrebite reč da razbijete sve one sitne, sićušne sporazume zbog kojih patite.

To je moguće. Moguće je zato što sam ja to učinio, a ja nisam ništa bolji od vas. Ne, mi smo potpuno isti. Imamo istu vrstu mozga, istu vrstu tela; mi smo ljudi. Ako sam ja bio u stanju da raskinem te sporazume i sklopim nove, onda i vi možete učiniti isto. Ako ja mogu besprekorno da koristim svoju reč, zašto ne biste mogli i vi? Samo ovaj jedan sporazum može izmeniti čitav vaš život. Besprekorna upotreba reči vodi ka ličnoj slobodi, velikom uspehu i izobilju; ona može odagnati svaki strah i preobraziti ga u radost i ljubav.

Samo zamislite šta sve možete učiniti besprekornom upotrebom reči. Besprekornom upotrebom reči možete prevazići san pun straha i živeti drugačijim životom. Možete živeti u raju okruženi hiljadama ljudi koji žive u paklu zbog toga što ćete vi postati imuni na taj pakao. Možete steći carstvo nebesko samo zahvaljujući ovom jednom sporazumu: *Besprekorno koristite svoju reč*.

r

ično

Sledeća tri sporazuma zapravo *proizlaze iz* prvog sporazuma. Drugi sporazum glasi *ništa nemojte shvatati lično*.

Šta god da se desi u vašoj okolini, nemojte to shvatati lično. Da upotrebimo raniji primer, ako vas sretnem na ulici i kažem: „Hej, baš si glup“, a da vas pri tome čak i ne poznajem, to ne govori ništa o vama; to govori nešto o meni. Ako to shvatite lično, onda ćete možda poverovati da ste glupi. Možda ćete pomisliti: „Odakle on to zna? Je li on to vidovit, ili možda svi mogu da vide koliko sam glup?“

Vi to shvatate lično zbog toga što se slažete sa onim što je rečeno, ma šta to bilo. Čim se složite, kroz vas počinje da teče otrov, i vi ste zarobljeni u paklenom snu. Ono što vas drži zarobljene to je ono što nazivamo *ličnom važnošću*. Lična važnost,

ili lično shvatanje stvari, izraz je maksimalne sebičnosti zbog toga što mi pretpostavljamo da se uvek radi o „meni“. Tokom perioda našeg obrazovanja, ili našeg pripitomljavanja, naučili smo da sve shvatamo lično. Mi mislimo_ ^da .smo mi za sve odgovorni. Ja, ja, ja, uvek ja!

Ništa od onoga što drugi ljudi rade nije zbog vas. Oni to rade zbog sebe. Svi ljudi žive u sopstvenom snu, u sopstvenom umu; oni se nalaze u potpuno drugačijem svetu od onoga u kojem mi živimo. Kada nešto shvatimo lično, mi stvaramo pretpostavku da oni znaju kako je u našem svetu, i mi pokušavamo da njima nametnemo svoj svet.

Čak i kada se čini da je neka situacija sasvim lična, čak i kada vas drugi direktno vređaju, to nema nikakve veze s vama. Ono što oni kažu, što oni čine, i mišljenja koja oni izražavaju u skladu su sa sporazumima koje oni imaju u sopstvenom umu. Njihovo gledište zasniva se na programiranju koje su oni primili tokom pripitomljavanja.

Ako neko izrazi svoje mišljenje i kaže vam: „Hej, baš si de-beo“, nemojte to shvatati lično, jer istina je zapravo da se ta osoba bavi sopstvenim osećanjima, verovanjima i mišljenjima. Ta osoba pokušava da vam pošalje otrov, i ako vi to shvatite lično, onda ćete primiti taj otrov i on će postati vaš. Lično shvatanje stvari učiniće da postanete lak plen tih grabljivaca, crnih magova. Oni mogu lako da skrenu vašu pažnju samo jednim svojim mišljenjem i da vas nahrane bilo kakvim otrovom, i zbog toga što sve to shvatate lično, vi ćete ga progutati.

Vi gutate sav njihov emocionalni otpad, i sada to postaje vaš otpad. Ali ukoliko to ne shvatite lično, vi možete biti imuni čak i ako se nalazite usred pakla. Otpornost prema otrovu usred pakla dar je ovog sporazuma.

Kada stvari shvatate lično, vi se osećate uvređenim i reagujete tako što branite svoja uverenja i tako stvarate konflikte. Vi od muve pravite medveda, jer imate potrebu da budete u pravu i da dokažete da drugi nisu u pravu. Vi takođe nastojite da dokažete da ste u pravu, izražavajući svoje mišljenje. Na isti način, šta god da osećate i činite predstavlja samo projekciju vašeg sopstvenog sna, odraz vaših sopstvenih sporazuma. Ono što govorite, ono što radite, i mišljenja koja imate u skladu su sa sporazumima koje ste sklopili - a ti sporazumi nemaju nikakve veze sa mnom.

Meni nije važno šta vi mislite o meni i ja vaše mišljenje ne shvatam lično. Ja ne shvatam lično kada mi ljudi kažu: „Miguele, ti si sjajan“, a takođe ne shvatam lično ni kada mi kažu: „Miguele, ti si grozan“. Ja znam da ćete mi, kada ste srećni, reći: „Miguele, ti si pravi anđeo!“ Ali, kada ste ljuti na mene reći ćete: „O, Miguele, ti si pravi đavo! Odvratan si. Kako možeš da radiš takve stvari?“ U svakom slučaju, to ne utiče na mene jer ja znam kakav sam ja. Nije mi potrebno da budem prihvaćen. Nemam potrebu da čujem kako mi neko govori: „Miguele, ti odlično radiš!“ ili „Kako se samo usuđuješ da to radiš!“

Ne, ja to ne shvatam lično. Šta god vi mislili, šta god da osećate, ja znam da je to vaš problem a ne moj. To je vaš način gle-

danja na svet. To nije ništa lično, jer se vi bavite sobom, a ne mnome. Drugi će imati svoje mišljenje koje je u skladu sa njihovim sistemom verovanja, tako da ništa od onoga što oni misle nema nikakve veze sa mnom, već s njima.

Možda ćete mi čak reći: „Miguele, tvoje reći mi nanose bol.“ Ali vi niste povredeni zbog onoga što ja govorim; stvar je u tome što ono što ja govorim povređuje rane koje vi već imate. Vi povređujete sami sebe. Nema nikave šanse da ja to shvatim lično. Ne zbog toga što vam ja ne verujem ili nemam poverenja u vas, već zato što ja znam da vi gledate svet drugim očima, svojim očima. Vi stvarate u svojoj glavi čitavu sliku ili film, a u tom filmu vi ste režiser, vi ste producent, vi ste i glavni glumac ili glumica. Svi ostali igraju sporedne uloge. To je vaš film.

Način na koji vi posmatrate taj film u skladu je sa sporazumima koje ste sklopili sa životom. Vaše gledište je nešto što je lično vaše. To je samo vaša istina i ničija više. Dakle, ako se vi naljutite na mene, ja znam da se vi u stvari bavite sobom. Ja sam vam pružio izgovor da se naljutite. A vi se ljutite zbog toga što se bojite, zbog toga što se bavite strahom. Ako se vi ne bojite, nema načina da se naljutite na mene. Ako se ne bojite, nema šanse da me mrzite. Ako se ne bojite, nema šanse da budete ljubomorni ili tužni.

Ako živite bez straha, ako volite, onda tu nema mesta nijednoj od tih emocija. Ako vi nemate takvih osećanja, logično je da ćete se osećati dobro. Kada se vi osećate dobro, sve oko vas je dobro. Kada je sve oko vas sjajno, sve vas čini srećnim. Vi volite

sve oko sebe, jer volite sebe. To je zato što se sviđate sami sebi. Zbog toga što ste zadovoljni sobom. Zbog toga što ste srećni u svom životu. Srećni ste u tom filmu koji režirate, srećni sa svojim sporazumima sa životom. Vi ste spokojni, i vi ste srećni. Vi živite u stanju blaženstva u kome je sve divno, i sve je tako lepo. U tom stanju blaženstva vi neprekidno vodite ljubav sa svim onim što opažate.

Šta god da drugi ljudi rade, osećaju, misle, ili kažu, *nemojte to shvatati lično*. Ako vam oni kažu kako ste divni, oni to ne govore zbog vas. Vi znate da ste divni. Nije potrebno da verujete drugima koji vam kažu da ste divni. Nemojte *ništa* shvatati lično. Čak i ako neko uzme pištolj i prosvira vam metak kroz glavu, ni to nije ništa lično. Čak ni u takvom ekstremnom slučaju.

Čak ni mišljenja koja imate o sebi ne moraju nužno biti istinita; zbog toga, nema potrebe da shvatate lično čak ni ono što čujete u svom sopstvenom umu. Um ima sposobnost da razgovara sam sa sobom, ali takode ima i sposobnost da čuje informacije koje dopiru iz drugih sfera. Ponekad čujete neki glas u svojoj svesti, i možda se pitate odakle on dolazi. Taj glas možda dolazi iz druge stvarnosti u kojoj postoje živa bića veoma slična ljudskom umu. Tolteci su ta bića nazvali *saveznicima*. U Evropi, Africi i Indiji nazvali su ih *bogovima*.

Naša svest takode egzistira i na nivou bogova. Naša svest takode živi i u toj stvarnosti i može da je opaža. Svest svojim očima posmatra i opaža ovu stvarnost koja postoji u budnom stanju. Ali svest takode vidi i opaža i bez očiju, iako naš um gotovo i nije svestan te percepcije. Svest ima više od jedne dimenzije. Može se povremeno dogoditi da imate ideje koje ne potiču od vaše svesti, ali ih vi opažate svojom svešću. Vi imate pravo da verujete ili da ne verujete tim glasovima i imate pravo da ono što oni kažu ne shvatate lično. Mi imamo pravo izbora hoćemo li ili nećemo verovati glasovima koje čujemo u svojoj svesti, baš kao što imamo pravo izbora u šta ćemo verovati i sa čime ćemo se složiti u planetarnom snu.

Svest takode može da govori i sluša samu sebe. Svest je isto tako podeljena kao i vaše telo. Baš kao što možete da kažete: „Imam jednu ruku i mogu da dodirnem svoju drugu ruku i da osetim drugu ruku“, svest može da razgovara sama sa sobom. Jedan deo svesti govori, a drugi deo sluša. To postaje veliki problem kada hiljade delova vaše svesti govore u isto vreme. To se zove *mitota*, sećate se?

Mitota se može uporediti's velikim vašarom na kome hiljade ljudi govori i trguje istovremeno. Svi oni imaju različite misli i osećanja; svako od njih ima različito gledište. Programiranje njihove svesti - svi ti sporazumi koje smo sklopili - nisu nužno međusobno usklađeni. Svaki sporazum je kao posebno živo biće; on ima sopstvenu ličnost i svoj sopstveni glas. Postoje suprotstavljeni sporazumi koji se suprotstavljaju drugim sporazu-

mirna uvek iznova i iznova sve dok u našoj svesti ne dođe do pravog velikog rata. *Mitota* je razlog zbog kojeg ljudi skoro nikada ne znaju šta žele, kako to žele da ostvare, ili kada. Oni se ne slažu sami sa sobom zbog toga što postoje delovi svesti koji žele jednu stvar i drugi delovi koji žele nešto sasvim suprotno. Jedan deo svesti suprotstavlja se određenim mislima i postupcima, a drugi deo podržava sprovođenje suprotnih stavova. Sva ta sićušna živa bića stvaraju unutrašnji konflikt zbog toga što su živa i svako od njih ima svoj glas. Samo ukoliko napravimo pregled svih svojih sporazuma možemo otkriti sve konflikte u svojoj svesti i konačno stvoriti red umesto haosa *mitote*.

Nemojte ništa shvatati lično jer kada shvatate stvari lično vi sebi stvarate bespotrebnu patnju. Ljudi su navikli da pate na različitim nivoima i u različitom stepenu, i mi podržavamo jedni druge u održavanju tih navika. Ljudi su se međusobno složili da pomognu jedni drugima da pate. Ako imate potrebu da budete zlostavljani, lako ćete postići da budete zlostavljani. Isto tako, ako ste u društvu ljudi koji imaju potrebu da pate, nešto u njima će vas navesti da ih zlostavljate. To je kao da na leđima nose natpis koji kaže: „Molim te, udari me.“ Oni traže opravdanje za svoju patnju. Njihova sklonost ka patnji nije ništa drugo nego sporazum koji oni obnavljaju iz dana u dan.

Gde god da krenete otkrićete da vas ljudi lažu, i, kako budete postajali sve svesniji, primetićete da i vi takode lažete sebe. Nemojte očekivati da vam ljudi govore istinu jer i oni takode lažu sebe. Morate verovati sebi i odlučiti da li da verujete ili da ne verujete u ono što vam neko govori.

Kada zaista vidimo druge ljude onakve kakvi jesu a da pri tome ništa ne shvatamo lično, nikada nećemo biti povređeni onim što oni govore ili rade. Čak i ako vas drugi lažu, u redu je. Oni vas lažu zbog toga što se plaše. Oni se plaše da ćete vi otkriti da oni nisu savršeni. Bolno je skinuti tu društvenu masku. Ako drugi kažu jedno, ali rade drugo, vi ćete lagati sebe ako ne slušate njihova dela. Ali ako ste iskreni prema sebi, uštedete sebi mnogo patnje. Može vas zaboleti ako kažete sebi istinu o tome, ali ne treba da se vezujete za taj bol. Ubrzo će doći do izlečenja i samo je pitanje vremena kada ćete se osećati bolje.

Ako vam neko ne pruža ljubav i poštovanje, pravi je blagoslov ako vas ta osoba napusti. Ako vas ta osoba ne napusti, svakako ćete s njim ili s njom doživeti mnogo godina patnje. Odlazak može da boli neko vreme, ali će vaše srce na kraju zaceliti. Tada možete odabrati ono što zaista želite. Otkrićete da ne morate verovati drugima onoliko koliko morate verovati sebi da biste napravili pravi izbor.

Kada navika da stvari ne shvatate lično postane kod vas duboko ukorenjena, možete izbeći mnoge stresove u životu. Vaš bes, ljubomora i zavist će nestati, pa čak i tuga će jednostavno nestati ako stvari ne budete shvatali lično.

Ako vam ovaj drugi sporazum prede u naviku, otkrićete da vas ništa ne može vratiti u pakao. Otkrićete da ste osvojili neizmerno veliku slobodu kada ništa ne budete shvatili lično. Postaćete imuni na crne magove i nikakva čarolija neće delovati na vas bez obzira na to koliko je moćna. Čitav svet-vas može ogo-varati, ali ako vi to ne shvatite lično bićete \imunD Neko vam može namerno poslati emocionalni otrov, ali ako ga ne shvatite lično, vi ga nećete progutati. Ako vi ne primite taj emotivni otrov, on će delovati još gore na onoga ko ga šalje, ali ne i na vas.

Vidite i sami koliko je važan ovaj sporazum. Odluka da stvari ne shvatate lično pomaže vam da se odreknete mnogih navika i običaja koji vas drže zarobljene u paklenom snu i prouzrokuju bespotrebnu patnju. Samo zahvaljujući primeni ovog drugog sporazuma počaćete da raskidate desetine malih, sićušnih sporazuma koji vam nanose bol. A ukoliko primenite prva dva sporazuma, raskinućete sedamdeset i pet procenata tih malih, sićušnih sporazuma koji vas drže zarobljene u paklu.

Zapišite ovaj sporazum na list papira i zakačite ga na frižider da bi vas uvek podsećao: Ništa nemojte shvatati *lično*.

Kada steknete naviku da ništa ne shvatate lično, nećete imati potrebu da verujete u ono što drugi rade ili govore. Biće potrebno da verujete samo sebi da biste odgovorno donosili odluke. Vi nikada niste odgovorni za ponašanje drugih; vi ste odgovorni samo za sebe. Kada ovo istinski shvatite i prestanete da stvari shvatate lično, teško da vas mogu povrediti nepromišljeni komentari ili ponašanje drugih.

Ako se držite ovog sporazuma, možete putovati širom sveta .potpuno otvorena srca i niko vas ne može povrediti. Možete reći: „Volim te“, bez straha da će vas neko ismejati ili odbaciti. Bićete sposobni da tražite ono što želite. Možete reći da, ili možete reći ne - šta god da budete odabrali *-a da* pri tome nemate nikakvog osećanja krivice i da nemate šta sebi da prebacite. Možete uvek činiti ono što vam je na srcu. Tada se možete nalaziti usred pakla a pri tom osećati unutrašnji mir i sreću. Vi ćete ostati u tom stanju blaženstva, a pakao vas uopšte neće dotaći.

Veći sporazum

7) Nemojte stvarati pretpostavke

Veći sporazum glasi
nemojte stvarati pretpostavke.

Skloni smo tome da o svemu stvaramo pretpostavke. Problem u stvaranju pretpostavki je taj što mi *verujemo* da su one istinite. Mogli bismo se zakleti da su istinite. Mi stvaramo pretpostavke o onome što drugi rade ili misle - mi ih shvatamo lično - a zatim krivimo njih i reagujemo tako što šaljemo emocionalni otrov preko svojih reči. To je razlog zbog kojeg stvarati pretpostavke, znači tražiti probleme. Mi stvorimo pretpostavku, pogrešno shvatajući stvari, shvatimo ih lično, i završimo tako što ni iz čega napravimo strašnu dramu.

Sve nedaće i drame koje ste doživeli u svom životu proizašle

Razmislite za trenutak o istinitosti ove tvrdnje. Čitava sfera kontrole među ljudima zasniva se na stvaranju pretpostavki i ličnom shvatanju stvari. Čitav naš pakleni san zasnovan je na tome.

Veliki deo emocionalnog otrova nastaje samo zbog toga što stvaramo pretpostavke i shvatamo ih lično, jer mi najčešće počinjemo da tračarimo na osnovu svojih pretpostavki. Setite se, tračarenje i ogovaranje su način komuniciranja među ljudima u paklenom snu i način prenošenja otrova od jednog čoveka ka drugom. Zbog toga što se plašimo da postavimo pitanje i razjasnimo stvari, mi stvaramo pretpostavke; zatim branimo svoje pretpostavke i pokušavamo da dokažemo da neko drugi nije u pravu. Uvek je bolje postaviti pitanje nego stvoriti pretpostavku, zato što pretpostavke predstavljaju preduslov patnje.

Velika *mitota* u ljudskoj svesti stvara veliki kaos koji nas navodi da sve pogrešno shvatamo i pogrešno tumačimo. Mi vidimo samo ono što želimo da vidimo i čujemo samo ono što želimo da čujemo. Mi ne opažamo stvari onakve kakve jesu. Navikli smo da sanjamo bez ikakve veze sa stvarnošću. Mi bukvalno sanjamo stvari stvarajući ih u svojoj mašti. Zbog toga što nešto ne razumemo, stvaramo pretpostavku o tome šta to znači, a kada se istina otkrije, naš san se rasprsne kao mehur od sapunice i mi otkrivamo da stvari uopšte ne stoje onako kako smo mislili.

Jedan primer: šetate ulicom i sretnete osobu koja vam se sviđa. Ta osoba se okrene prema vama i nasmeši se, a zatim ode. Vi stvarate gomilu pretpostavki samo na osnovu tog jednog

iskustva. Uz pomoć tih pretpostavki vi stvarate čitavu fantaziju. I vi zaista želite da verujete u tu fantaziju i da je učinite stvarnom. Čitav san počinje da se oblikuje samo na osnovu vaših pretpostavki, i vi možete pomisliti: „Oh, ovoj osobi se *zaista* sviđam." U vašoj svesti čitav odnos se stvara na osnovu toga. Možda ćete se čak i venčati u toj fantaziji. Ali ta fantazija se nalazi u *vašoj* svesti, u vašem ličnom snu.

Stvaranje pretpostavki u odnosima s drugima zaista znači stvaranje problema. Cesto pretpostavljamo da naši partneri znaju šta mi mislimo i da ne moramo da kažemo šta želimo. Mi pretpostavljamo da će oni učiniti ono što mi želimo, jer nas tako dobro poznaju. Ako oni ne učine ono što mi pretpostavljamo da treba da učine, osećamo se povredjenim i kažemo: „Trebalo je da znaš."

Još jedan primer: odlučite da stupite u brak i stvorite pretpostavku da i vaš partner gleda na brak na isti način kao i vi. Zatim počnete da živite zajedno i otkrijete da nije tako. To proizvodi mnoge konflikte, ali vi ipak ne pokušavate da razjasnite svoja shvatanja o braku. Muž dođe kući s posla i žena je ljuta, a muž i dalje ne zna zašto. Možda je to zbog toga što je žena stvorila neku pretpostavku. Ne govoreći mu šta želi, ona pretpostavlja da je on tako dobro poznaje, da će sam znati šta ona želi, kao da može da joj čita misli. Ona se nervira zbog toga što on nije ispunio njena očekivanja. Stvaranje pretpostavki u jednoj vezi uzrok je mnogih svađa, mnogih problema, mnogih nesporazuma sa ljudima koje navodno volimo.

U bilo kakvoj vrsti veze možemo pretpostaviti da drugi znaju šta mi mislimo i da ne moramo da im kažemo šta želimo. Om *će* učiniti ono što mi želimo zato što nas tako dobro poznaju. Ako oni ne učine ono što mi želimo, ono što mi pretpostavljamo da treba da učine, osećamo se povređenim i mislimo: „Kako si mogao/mogla to da uradiš? Trebalo je da znaš." Ponovo stvaramo pretpostavku da druga osoba zna šta mi želimo. Čitava drama nastaje zato što stvaramo takvu pretpostavku a zatim na osnovu nje stvaramo i druge pretpostavke.

Način na koji ljudski um funkcioniše veoma je interesantan. Mi imamo potrebu da sve opravdamo, da sve objasnimo i shvatimo, da bismo se osećali sigurnim. Imamo milione pitanja na koja moramo da dobijemo odgovore zato što ima toliko stvari koje naš razum ne može da objasni. Nije važno da li je odgovor tačan; sama činjenica da imamo odgovor čini da se osećamo sigurno. To je razlog zbog kojeg stvaramo pretpostavke.

Ako nam drugi nešto kažu, mi stvaramo pretpostavke, a ako nam nešto ne kažu, stvaramo pretpostavke da bismo zadovoljili svoju potrebu da znamo i da bismo nadoknadili potrebu za komunikacijom. Čak i kada nešto čujemo i ne razumemo, stvaramo pretpostavke o tome šta to znači a zatim poverujemo u te pretpostavke. Stvaramo najrazličitije vrste pretpostavki jer nemamo hrabrosti da postavimo pitanja.

Te pretpostavke nastaju veoma brzo i uglavnom nesvesno zbog toga što se držimo sporazuma da na taj način komuniciramo. Mi smo se složili s tim da nije bezbedno postavljati pitanja;

složili smo se s tim da, ukoliko nas ljudi vole, oni treba da znaju šta želimo ili kako se osećamo. Kada poverujemo u nešto što smo pretpostavili, verujemo da smo u pravu do te mere da možemo da uništimo svoje odnose s drugima da bismo odbranili svoju poziciju.

Mi stvaramo pretpostavku da svi vide život onako kako ga *mi* vidimo. Pretpostavljamo da drugi misle onako kako mi mislimo, osećaju onako kako mi osećamo, sude onako kako mi sudimo, i zloupotrebljavaju onako kako mi zloupotrebljavamo. To je najsnažnija pretpostavka koju ljudi stvaraju. A to je i razlog zbog kojeg se plašimo da budemo onakvi kakvi jesmo pred drugima. Zbog toga što mislimo da će svi drugi suditi o nama, maltretirati nas, zlostavljati i kriviti nas onako kako mi krivimo sebe. Tako da čak i pre nego što drugi imaju priliku da nas odbace, mi već odbacujemo sebe. Takav je način funkcionisanja ljudskog uma.

Mi takode stvaramo i pretpostavke o sebi, a time stvaramo mnoge unutrašnje konflikte. „Mislim da sam u stanju da ovo uradim.“ Vi, na primer, stvorite ovakvu pretpostavku, a zatim otkrijete da niste u stanju da to uradite. Vi precenjujete ili potcenjujete sebe zbog toga što niste zastali da sebi postavite pitanja i odgovorite na njih. Možda treba da prikupite više informacija o određenoj stvari. Ili možda treba da prestanete da lažete sami sebe o tome šta zaista želite.

Cesto, kada stupite u vezu s nekim ko vam se sviđa, vi imate potrebu da pronađete razloge zbog čega volite tu osobu. Medu-

tim, vi vidite samo ono što želite da vidite i poričete da postoje stvari koje vam se kod te osobe ne sviđaju. Vi lažete sebe samo da biste bili u pravu. Zatim stvarate pretpostavke, a jedna od tih pretpostavki je: „Moja ljubav će promeniti ovu osobu.“ Ali to nije istina. Vaša ljubav neće promeniti nikoga. Ako se drugi promene, to je zbog toga što oni žele da se promene, a ne zato što vi možete da ih promenite. Zatim se nešto desi između vas dvoje, i vi ste povređeni. Iznenada uviđate ono što ranije niste želeli da vidite, samo što to sada izgleda prenatraglašeno zbog vašeg emocionalnog otrova. Sada morate da opravdate svoj osećaj bola i da okrivite drugoga za svoj izbor.

Za ljubav nisu potrebni razlozi; ona postoji ili ne postoji. Prava ljubav znači prihvatanje drugih ljudi onakvih kakvi jesu bez nastojanja da ih promenimo. Ako pokušavamo da ih promenimo, to znači da nam se oni zapravo ne sviđaju. Naravno, ako odlučite da živite s nekim, ako sklopite taj sporazum, uvek je bolje sklopiti takav sporazum s nekim ko je upravo onakav kakav biste vi želeli da bude. Pronađite nekoga koga uopšte ne morate menjati. Mnogo je lakše pronaći nekoga ko je već onakav kakav bismo želeli da on ili ona bude, umesto da pokušavamo da promenimo tu osobu. Takođe, ta osoba vas mora voleti upravo onakve kakvi ste, tako da on ili ona neće morati vas da menjaju. Ako drugi osećaju da treba da vas promene, to znači da vas u stvari ne vole onakve kakvi jeste. Zašto biste bili s nekim ako niste onakvi kakvi bi on ili ona želeli da budete?

Moramo biti onakvi kakvi jesmo, zbog toga ne treba da drugima pružamo lažnu sliku. Ako me voliš onakvog kakav sam, „U redu, uzmi me.“ Ako me ne voliš onakvog kakav sam, „U redu, poljubi pa ostavi. Nadi nekoga drugog.“ Ovo može zvučati grubo, ali ovakva vrsta komunikacije znači da su lični sporazumi koje sklapamo s drugima jasni i besprekorni.

Zamislite samo dan kada budete prestali da stvarate pretpostavke u vezi sa svojim partnerom i, konačno, u vezi sa svim ostalim ljudima u svom životu. Vaš će se način komuniciranja potpuno promeniti i vaši odnosi više neće biti opterećeni konfliktima koji su posledica pogrešnih pretpostavki.

Najbolji način da sebe sprečimo da stvaramo pretpostavke jeste da postavljamo pitanja. Obezbedite sebi jasnu komunikaciju. Ako nešto ne razumete, pitajte. Nađite u sebi dovoljno hrabrosti da postavljate pitanja sve dok ne obezbedite da je sve onoliko jasno koliko može biti, pa čak i tada nemojte pretpostavljati da znate sve ono što se može znati o nekoj situaciji. Kada jednom čujete odgovor, nećete morati da stvarate pretpostavke jer ćete znati istinu.

Takode, pronadite u sebi dovoljno hrabrosti da tražite ono što želite. Svako ima pravo da vam odgovori da ili ne, ali ćete uvek imati pravo da pitate. Na isti način, svako ima pravo da pita vas, i vi imate pravo da kažete da ili ne.

Ukoliko nešto ne razumete, bolje je za vas da pitate i da to razjasnite, umesto da stvarate pretpostavke. Onoga dana kada

prestanete da stvarate pretpostavke, komuniciraćete jasno i čisto, oslobođeni emocionalnog otrova. Ukoliko ne stvarate pretpostavke, vaša reč postaje besprekorna.

Zahvaljujući jasnoj komunikaciji, svi vaši odnosi će se promeniti, ne samo s vašim partnerom, već i sa svim ostalima. Nećete imati potrebe da stvarate pretpostavke jer će sve postati sasvim jasno. Evo šta ja želim; evo šta ti želiš. Ako komuniciramo na ovakav način, naše reči postaju besprekorne. Kada bi svi ljudi mogli da komuniciraju na ovakav način, koristeći besprekorno reči, ne bi bilo ratova, ni nasilja, ni nesporazuma. Svi ljudski problemi bili bi rešeni kada bismo samo mogli da imamo dobru, jasnu komunikaciju.

To je, dakle, Treći sporazum: *Nemojte stvarati pretpostavke*. To je lako reći, ali ja znam da je to teško učiniti. Teško je zbog toga što mi tako često radimo upravo suprotno. Mi imamo sve te navike i običaje kojih čak nismo ni svesni. Kada postanemo svesni ovih navika i shvatimo značaj ovog sporazuma, učinimo prvi korak. Ali shvatanje njegove važnosti nije dovoljno. Informacije ili ideje su samo semenke u vašoj svesti. Ono što zaista označava promenu jeste sprovođenje u delo. Sprovođenje u delo uvek iznova i iznova, hrani to seme, i predstavlja jaku osnovu za stvaranje novih navika. Nakon mnogih ponavljanja ovi novi sporazumi će postati naša druga priroda, i tada ćete videti kako će vas magija vaše reči preobraziti iz crnog maga u belog maga.

Beli mag koristi reč sa ciljem stvaranja, davanja, zajedništva i ljubavi. Kada vam ovaj sporazum postane navika, čitav vaš život će se potpuno preobraziti.

Kada budete potpuno izmenili svoj san, u vašem životu desiće se čarolija. Lako ćete dobijati ono što želite jer će se duh slobodno kretati kroz vas. Tako ćete ovladati veštinom namera, veštinom duha, veštinom ljubavi, veštinom zahvalnosti i veštinom života. To je cilj Tolteka. To je put ka ličnoj slobodi.

učinite, sve što možete.

Postoji samo još jedan sporazum, ali taj jedan sporazum nam omogućava da ostala tri postanu duboko ukorenjene navike. Četvrti sporazum govori o sprovođenju prva tri: *Uf ek učinite sve što možete.*

Pod bilo kojim okolnostima, uvek učinite sve što možete, ništa manje i ništa više. Ali imajte na umu da ono sve što možete da uradite neće biti isto u svakom trenutku. Sve oko vas je živo i neprekidno se menja, tako da će ono najbolje što možete da uradite ponekad biti visokog kvaliteta, a drugi put neće biti tako dobro. Kada se ujutro probudite osveženi i puni snage, najbolje što možete da uradite biće više od onoga što možete noću kada ste umorni. Najbolje što možete da uradite razlikovaće se kada ste zdravi i kada ste bolesni, ili trezni, odnosno pijani. Najbolje

što možete da učinite zavisíce od toga cia li se osećate divno i srećno, ili ste uznemireni, ljuti, ili ljubomorni.

U vašem svakodnevnom raspoloženju najbolje što možete da učinite može se menjati iz trenutka u trenutak, iz sata u sat, iz dana u dan. Ono najbolje što možete da učinite takode će se menjati tokom vremena. Kada izgradite navike na osnovu četiri nova sporazuma, najbolje što možete da učinite postaće bolje nego što je bilo ranije.

Bez obzira na kvalitet, uvek učinite sve što možete - ništa manje i ništa više nego što je sve što možete. Ukoliko se suviše trudite da učinite više od onoga što možete, utrošićete više energije nego što je neophodno i na kraju ono najbolje što možete da učinite neće biti dovoljno dobro. Kada se previše naprežete, slabite svoje telo i radite protiv sebe, i tada će vam trebati više vremena da postignete svoj cilj. Ali ako činite manje od onoga što je sve što vi možete, izlažete sebe frustracijama, samoosudivanju, osećaju krivice i kajanju.

Jednostavno učinite sve što možete - u bilo kakvim okolnostima u svom životu. Nije važno da li ste slabi ili bolesni, ako uvek dajete sve od sebe nikada nećete morati sebe da krivite. A ako ne krivite sebe nikada nećete morati da patite zbog osećaja krivice, stida, i da kažnjavate sami sebe. Ako uvek budete činili sve što možete, razbićete veliku čaroliju kojom ste bili začarani.

Bio jednom jedan čovek koji je želeo da se resi patnji i uzdi-gne do višeg stanja svesti i zato pode u budistički hram da pro-nađe učitelja koji bi mogao da mu pomogne. Došavši kod učite-

Ija, on ga zapita: „Učitelju, ako meditiram četiri sata dnevno, koliko će mi vremena biti potrebno da se uzdignem do višeg stanja svesti?”

Učitelj ga pogleda i reče: „Ako meditiraš četiri sata dnevno, možda ćeš se uzdići do višeg stanja svesti za deset godina.”

Misleći da može da postigne i bolje od toga, čovek ga zatim upita: „O, učitelju, a šta ako budem meditirao osam sati dnevno, koliko će mi trebati da stignem do višeg stanja svesti?”

Učitelj ga pogleda i reče: „Ako budeš meditirao osam sati dnevno, možda ćeš se uzdići do višeg stanja svesti za dvadeset godina.”

„Ali zašto će mi trebati više vremena ako budem meditirao duže?” upita čovek.

Učitelj odgovori: „Ti nisi došao ovde da bi žrtvovao svoju radost ili svoj život. Ti si ovde da bi živeo, da bi bio srećan i voleo. Ako si u stanju da učiniš sve što možeš tokom dva sata meditacije, ali ipak umesto toga meditiraš osam sati, samo ćeš se umoriti, promašiti svoj cilj i nećeš uživati u životu. Učini sve što možeš, i možda ćeš shvatiti da bez obzira na to koliko dugo budeš meditirao, ti možeš da živiš, voliš i budeš srećan.”

Ako budete činili sve što možete, živećete punim plućima.
Bićete produktivni, bićete dobri prema sebi, zbog toga što ćete

davati sve od sebe svojoj porodici, svome društvu, svima. Ali delanje je ono što će vas učiniti neizmerno srećnim. Kada uvek činite sve što možete, vi delate. Činiti sve što možete znači da to činite zbog toga što to želite, a ne zato što očekujete nagradu. Većina ljudi radi upravo suprotno: oni nešto rade samo onda kada očekuju nagradu i ne uživaju u tome što rade. A to je razlog zbog kojeg ne čine sve što mogu.

Na primer, većina ljudi odlazi na posao svaki dan razmišljajući samo o tome kada će primiti platu, i o novcu koji će dobiti za posao koji obavljaju. Oni jedva čekaju petak ili subotu, zavisno od toga kojim danom primaju platu i mogu da uzmu slobodan dan. Oni rade zato da bi bili nagrađeni i kao rezultat toga oni imaju otpor prema radu. Oni pokušavaju da izbegnu rad i tako im on postaje sve teži, i zbog toga ne čine sve što mogu.

Oni naporno rade cele nedelje, pateći zbog posla koji obavljaju, pateći zbog toga što čine, ne radeći zato što žele, već zbog toga što moraju. Oni moraju da rade da bi platili stanarinu, da bi mogli da izdržavaju svoju porodicu. Oni su puni frustracija, i čak i onda kada prime novac oni su nesrećni. Imaju dva dana da se odmore, da rade ono što žele, i šta oni onda rade? Pokušavaju da pobegnu. Oni se opijaju zbog toga što ne vole sami sebe. Oni ne vole svoj život. Kada ne volimo sebe onakve kakvi smo, povredujemo sebe na mnogo načina.

S druge strane, ako nešto radite jednostavno zato da biste to radili, ne očekujući nikakvu nagradu, otkrićete da uživate u onome što radite. Nagrada će doći, ali vi se ne vezujete za nagradu.

Vi ćete dobiti i više nego što ste se nadali ako ne očekujete nagradu. Ako volimo to što radimo, ako uvek činimo sve što možemo, onda zaista uživamo u životu. Dobro se zabavljamo, nije nam dosadno i ne doživljavamo stresove.

Kada činite sve što možete, onda ne ostavljate nikakvu mogućnost Sudiji da vam kaže da ste krivi ili da vas osuđuje. Ako ste učinili sve što možete, a Sudija ipak pokuša da vam sudi prema Knjizi zakona, imaćete odgovor na to: „Učinio sam sve što sam mogao.“ Neće biti kajanja. To je razlog zbog kojeg uvek činimo sve što možemo. Ovaj sporazum nije lako sprovesti, ali će vam njegovo sprovođenje zaista doneti slobodu.

Čineći sve što možete vi učite da prihvatate sebe. Ali morate biti svesni svojih grešaka i učiti iz njih. Učenje iz sopstvenih grešaka znači da vi delate, iskreno sagledavate rezultate i nastavljate dalje da radite. To razvija vašu svest.

Kada činite sve što možete nećete se osećati kao da zaista obavljate neki posao jer ćete uživati u svemu što radite. Znadete da činite sve što možete kada budete uživali u tome što radite ili radite na način koji za vas neće imati negativne posledice. Činićete sve što možete zbog toga što tako želite, a ne zbog toga što to morate, ne zbog toga što pokušavate da zadovoljite Sudiju, i ne zbog toga što pokušavate da zadovoljite druge.

Ukoliko nešto radite zbog toga što ste na to prinuđeni, nikada nećete biti u stanju da date sve od sebe. Tada je bolje da to uopšte ne radite. Ne, vi ćete činiti sve što možete jer to što uvek činite sve što možete *vas* čini tako srećnim. Kada činite sve što

možete samo zbog toga što u tome uživate, vi radite zbog toga što uživate u tome što radite.

Biti aktivan znači živeti punim životom. Pasivnost znači odbacivanje života. Biti pasivan znači sedeti ispred televizora svakoga dana godinu za godinom zbog toga što se plašite da živite i da preuzmete rizik da pokažete svoje pravo lice. Pokazati svoje pravo lice znači stupiti u akciju. Možete imati mnogo ideja u svojoj glavi, ali ono što menja stvari jeste akcija. Bez sprovođenja ideja u delo ne može biti ni manifestacije, ni rezultata, ni nagrade.

Dobar primer imamo u priči o Forestu Gampu. On nije imao sjajne ideje, ali je bio aktivan. Bio je srećan zato što je uvek davao sve od sebe u svemu što je radio. Bio je bogato nagrađen iako nije očekivao nikakvu nagradu. Biti aktivan znači živeti. To znači preuzeti rizik da krenemo u akciju i ostvarimo svoje snove. To nije isto što i nametati svoj san nekome drugom, jer svako ima pravo da ostvari svoj san.

„-Ciniti sve što možete jeste sjajna navika. Ja uvek činim sve što mogu u svemu što radim i osećam. U mom životu, to što činim sve što mogu predstavlja ritual jer sam ja odlučio da to treba da postane ritual. To je moje verovanje kao i bilo koje verovanje koje sam sam odabrao. Ja od svega pravim ritual i uvek činim sve što mogu. Tuširanje je za mene ritual, i dok to činim ja govorim svom telu koliko ga volim. Osećam vodu na svome telu i uživam u tome. Činim sve što mogu da bih ispunio potrebe

svoga tela. Činim sve što mogu da bih svome telu pružio sve i da bih primio ono što moje telo može da mi da.

U Indiji ljudi izvode ritual koji nazivaju *puđa*. Taj ritual izvode tako što uzimaju idole koji predstavljaju Boga u mnogim različitim oblicima i kupaju ih, hrane, i pružaju im svoju ljubav. Oni čak izgovaraju mantrе tim idolima. Sam idol nije važan. Ono što je važno jeste način izvođenja rituala, način na koji oni kažu: „Volim te, Bože.“

Bog je život. Bog je život u akciji. Najbolji način da kažete „Volim te, Bože“, jeste da u svom životu činite sve što možete. Najbolji način da kažete: „Hvala ti, Bože“, to je da se okanite prošlosti i da živite u ovom trenutku, upravo ovde i upravo sada. Sta god da vam život uzme, dignite ruke od toga. Kada se prepustite i okanite se prošlosti, omogućićete sebi da živite punim plućima u ovom trenutku. Okaniti se prošlosti znači da možete da uživate u snu koji se dešava upravo sada.

Ako živite u snu prošlosti, ne možete da uživate u onome što se dešava upravo sada jer ćete uvek želeti da to bude drugačije nego što jeste. Nemate vremena da žalite za bilo kim ili bilo čim zbog toga što živite. Ako ne uživate u onome što vam se dešava upravo sada, znači da živite u prošlosti i da živite samo polovično. To vodi ka samosažaljenju, patnji i suzama.

Pravo da budete srećni je pravo koje ste stekli rođenjem. Rođenjem ste stekli i pravo da volite, da uživate i delite s nekim svoju ljubav. Živi ste, zato živite svoj život i uživajte u njemu. Nemojte se opirati tome da vas život prožme, jer vas tako pro-

zima Bog. Samo vaše postojanje dokazuje postojanje Boga. Vaše postojanje dokazuje postojanje života i energije.

Nema potrebe da bilo šta saznajemo ili dokazujemo. Jednostavno živeti, rizikovati i uživati u životu, to je sve što je potrebno. Rečite ne kada želite da kažete ne, i da kada želite da kažete da. Imate pravo da budete ono što jeste. Možete biti ono što jeste samo ukoliko činite sve što možete. Kada ne činite sve što možete, poričete sami svoje pravo da budete onakvi kakvi ste. To je seme koje treba istinski da gajite u svojoj svesti. Nije vam neophodno poznavanje dubokih filozofskih koncepata. Nije potrebno da vas drugi prihvataju. Vi izražavate svoju božansku prirodu samim tim što živite i volite sebe i druge. Božanski je reći „Hej, volim te“.

Prva tri sporazuma delovaće samo ukoliko budete činili sve što možete. Nemojte očekivati da ćete uvek biti u stanju da besprekorno koristite reč. Vaše navike su veoma jake i veoma duboko ukorenjene u vašoj svesti. Ali možete dati sve od sebe. Nemojte očekivati da nikada ništa nećete shvatiti lično; samo učinite sve što možete. Nemojte očekivati da više nikada nećete stvoriti ni jednu pretpostavku, ali svakako možete dati sve od sebe.

Kada činite sve što možete, vaša navike da zloupotrebljavate reč, da stvari shvatate lično, i da stvarate pretpostavke postajace s vremenom sve slabije i sve rede. Nećete morati sebe da osuđujete, da se osećate krivim ili da kažnjavate sebe ukoliko ne budete mogli da sprovedite ove sporazume. Ako činite sve što

C

Vvek učinite sve što možete

možete, osećaćete se dobro čak i ako još uvek budete stvarali pretpostavke, još uvek shvatali stvari lično, i ako još uvek ne budete besprekorno koristili svoju reč.

Ako uvek činite sve što možete, uvek iznova i iznova, postaćete majstor transformacija. Ponavljanje vodi ka savršenstvu. Ako uvek činite sve što možete vi ćete postati majstor. Sve što ste ukada naučili, naučili ste ponavljanjem. Naučili ste da pišete, da vozite, pa čak i da hodate naučili ste ponavljanjem. Majstorski ste ovladali veštinom korišćenja svog jezika zbog toga što ste vežbali. Delanje je ono što je najvažnije.

Ako budete činili sve što možete u potrazi sa ličnom slobodom, u potrazi za ljubavlju prema sebi, otkrićete da je samo pitanje vremena kada ćete pronaći ono za čime tragate. Ovde se ne radi o sanjarenju ili satima provedenim u meditaciji i snovima. Morate biti hrabri i biti pravi čovek. Morate poštovati sebe onakve kakvi jeste, poštujujte svoje telo, uživajte u svom telu, volite svoje telo, hranite, čistite i lečite svoje telo. Vežbajte i činite sve ono što vam pomaže da se u svom telu osećate dobro. To je *puđa* koju činite za svoje telo, i to je komunikacija između vas i Boga.

Ne morate slaviti idole Device Marije, Hrista, ili Bude. Možete to činiti ako želite; ako vam to prija, učinite to. Vaše sopstveno telo predstavlja manifestaciju Boga, jllkojroštujeje_syj2Jf telo, u vašem životu sve će se promeniti. Kada budete navikli da pružate ljubav svakom delu svoga tela, posejaćete u svojoj svesti

seme ljubavi, at kada semenke izrastu, vi ćete veoma voleti, uvažavati i poštovati svoje telo.

Svaki čin tada postaje ritual u kojem slavite Boga. Nakon toga, sledeći korak je slavljenje Boga u svakoj misli, svakom osećanju, svakom verovanju, čak i u onome što je „dobro“ ili „loše“. Svaka misao će postati komunikacija sa Bogom, i vi ćete živeti u snu u kome neće biti osude i maltretiranja, i nećete imati potrebe da ogovarate i ponižavate sebe.

Kada budete poštovali sva ova četiri sporazuma, više nikada nećete živeti u paklu. *Nikada više.* Ako besprekorno koristite svoju reč, ako ništa ne shvatate lično, ako ne stvarate pretpostavke, ako uvek činite sve što možete, onda ćete imati predivan život. Vi ćete imati stoprocentnu kontrolu nad svojim životom.

Ova četiri sporazuma predstavljaju suštinu majstorstva transformacije, jedne od veština Tolteka. Vi ćete transformisati pakao i pretvoriti ga u raj. Planetarni san će se transformisati u vaš sopstveni rajski san. Takvo znanje postoji; ono samo čeka da ga vi upotrebite. Četiri sporazuma su tu; vi samo treba da usvojite te sporazume i da poštujete njihovo značenje i snagu.

Jednostavno činite sve što možete da ispoštujete ove sporazume. Možete danas usvojiti ovaj sporazum: donosim odluku da poštujem Četiri sporazuma. Oni su tako jednostavni i logični da čak i dete može da ih shvati. Ali, morate imati veoma jaku

volju, veoma snažnu volju da biste se pridržavali ovih sporazuma. Zbog čega? Zbog toga što ćemo, gde god da krenemo, nailaziti na brojne prepreke na svom putu. Svi će pokušavati da nas ometu u našoj odluci da sprovodimo ove nove sporazume i sve oko nas navodiće nas da ih prekršimo. Problem je u svim onim drugim sporazumima koji su deo planetarnog sna. Oni su prisutni i veoma snažni.

Zbog toga morate postati veliki lovac, veliki ratnik, koji će braniti ova četiri sporazuma svojim životom. Vaša sreća, vaša sloboda i čitav vaš način života zavisice od toga. Cilj ratnika je da prevaziđe ovaj svet, da pobegne iz ovog pakla, i da se nikada ne vrati. Tolteci nas uče da je nagrada za prevazilaženje ljudskog iskustva patnje, to što ćemo postati otelotvorenje Boga. To je naša nagrada.

Mi zaista moramo upotrebiti svu svoju snagu da bismo uspeli da se pridržavamo ovih sporazuma. Ja nisam očekivao da ću odmah biti u stanju da to uradim. Na tom putu sam često padao, ali bih svaki put ustao i nastavio da se trudim. I kada bih ponovo pao i dalje sam se trudio. Nisam sažaljevao sebe. Nije bilo razloga da žalim sebe. Govorio sam: „Čak i ako padnem, biću dovoljno hrabar, biću dovoljno pametan, i uspeću!" Dizao sam se i nastavljao sam dalje. Padao sam, ali sam nastavljao da idem sve dalje i dalje, i svaki put mi je bilo sve lakše i lakše. Pa ipak, na početku je bilo veoma teško, veoma naporno.

I zato ako padnete, nemojte osuđivati sebe. Nemojte pružiti svome sudiji to zadovoljstvo da vas pretvori u žrtvu. Ne, budite

strogi prema sebi. Ustanite i ponovo sklopite sporazum. „U redu, prekršio sam sporazum koji kaže da treba besprekorno da koristim svoju reč. Počecu opet iz početka. Pridržavaću se ova četiri sporazuma baš danas. Danas ću besprekorno koristiti svoju reč, ništa neću shvatati lično, neću stvarati pretpostavke i učiniću sve što mogu.“

Ako prekršite neki sporazum, sutradan počnite iz početka, i ponovo sledećeg dana. U početku će biti teško, ali svakoga dana biće vam sve lakše i lakše, sve dok jednoga dana ne otkrijete da ste stekli kontrolu nad svojim životom uz pomoć ova četiri sporazuma. I, iznenadićete se kada vidite koliko se vaš život promenio.

Nije potrebno da budete vernik ili da svakodnevno idete u crkvu. Vaša ljubav i samopoštovanje biće sve veći iz dana u dan. Vi to možete. Ako sam ja to mogao, i vi to možete da učinite. Nemojte brinuti za budućnost; usmerite svoju pažnju na današnji dan i ostanite u sadašnjem trenutku. Živite dan za danom. *Uvek činite sve što možete* da biste ispoštovali ove sporazume, i uskoro će vam to postati lako. Današnji dan predstavlja početak novog sna.

"Tol+ečki puf ka slobodi

porazuma

Svi pričaju o slobodi. Sirom sveta, mnogi ljudi, mnogi narodi, mnoge zemlje bore se za slobodu. Ali šta je to sloboda? U Americi govorimo da živimo u slobodnoj zemlji. Ali jesmo li mi zaista slobodni? Imamo li slobodu da budemo onakvi kakvi zaista jesmo? Odgovor je ne, mi nismo slobodni. Istinska sloboda je pitanje ljudskog duha - to znači slobodu da budemo onakvi kakvi zaista jesmo.

Ko nas sprečava da budemo slobodni? Mi krivimo vladu, krivimo loše vremenske uslove, krivimo svoje roditelje, krivimo religiju, krivimo Boga. Ko nas zapravo sprečava da budemo slobodni? Sprečavamo sami sebe. Šta zaista znači biti slobodan? Dešava se da se udarno ili oženimo i onda kažemo da smo izgubili svoju slobodu, zatim se razvedemo ali i dalje nismo slobod-

ni. Šta nas sprečava u tome? Zbog čega ne možemo da budemo onakvi kakvi smo?

U sebi nosimo davne uspomene, na doba kada smo bili slobodni i voleli tu slobodu, ali mi smo zaboravili šta zapravo znači sloboda.

Ako vidimo dete koje ima dve ili tri, ili možda četiri godine, vidimo slobodno ljudsko biće. Zbog čega je to ljudsko biće slobodno? Zato što on ili ona rade šta god žele. To ljudsko biće je potpuno neobuzdano i divlje. Baš kao i cvet, drvo, ili životinja koja nije pripitomljena - divlje! A ako pogledamo ljude koji su stari dve godine, otkrićemo da ti ljudi gotovo neprestano imaju širok osmeh na licu i da se dobro zabavljaju. 'Oni istražuju svet./ Oni se ne plaše igre. Oni se plaše onda kada se povrede, kada su gladni, kada njihove potrebe nisu zadovoljene, ali oni ne brinu o prošlosti, ne brinu za budućnost, i žive samo u sadašnjem trenutku.

' Veoma mala deca ne plaše se da izraze svoja osećanja. Ona su tako puna ljubavi da duboko osećaju ljubav, ona se tope od ljubavi. Ona se nimalo ne plaše ljubavi. To je opis normalnog ljudskog bića. Dok smo deca, mi se ne plašimo budućnosti niti se stidimo prošlosti. Naše normalne ljudske težnje jesu da uživamo u životu, da se igramo, da istražujemo, da budemo srećni, i da volimo.

Ali, šta se dešava sa odraslim ljudima? Zbog čega smo mi toliko drugačiji? Zbog čega mi nismo divlji? Sa stanovišta Žrtve možemo reći da nam se nešto dogodilo, a sa stanovišta ratnika

možemo reći da je ono što nam se dogodilo normalno. Ono što se dogodilo jeste da sada imamo Knjigu zakona, velikog Sudiju i Žrtvu koji upravljaju našim životom. Mi više nismo slobodni jer nam Sudija, Žrtva i naš sistem verovanja ne dozvoljavaju da budemo ono što zaista jesmo. Nakon što je jednom naš mozak isprogramiran tako što je u njega ubačen sav taj otpad, mi više nismo srećni.

Taj lanac obuke koji se prenosi od čoveka do čoveka, sa generacije na generaciju, savršeno je normalan u ljudskom društvu. Nema potrebe da krivite svoje roditelje zato što su vas učili da budete kao i oni. Čemu su vas drugom mogli naučiti osim onome što su i sami znali? Oni su učinili najbolje što su mogli, i ako su vas zlostavljali, to je bilo zbog njihovog pripitomljavanja, njihovih strahova, njihovih verovanja. Oni nisu imali kontrolu nad programiranjem koje su dobili i zato i nisu mogli drugačije da se ponašaju.

Nema potrebe da krivite svoje roditelje ili bilo koga ko vas je zlostavljao u životu, uključujući i sebe. Ali vreme je da prekinete to zlostavljanje. Vreme je da se oslobodite tiranije svoga Sudije tako što ćete promeniti osnove svojih ličnih sporazuma. Vreme je da se oslobodite uloge Žrtve.

Vaše istinsko biće je još uvek malo dete koje nikada nije odraslo. Ponekad se to dete pojavi kada se vi igrate ili zabavljate, kada ste srećni, kada slikate, ili pišete poeziju, ili svirate na klaviru, ili se izražavate na neki drugi način. To su najsrećniji trenu-

ci vašeg života - kada vaše istinsko biće izlazi na površinu, kada ne brinete o prošlosti ili o budućnosti. Vi ste tada kao dete.

Ali postoji nešto što menja sve ovo što smo nabrojali: to nazivamo *obavezama*. Sudija kaže: „Čekaj malo, ti imaš obaveze, moraš ih izvršavati, moraš da ideš na posao, moraš da ideš u školu, moraš da zaradiš za život." Sve te obaveze pojavljuju se u našoj svesti. Naš izraz lica se menja i mi ponovo postajemo ozbiljni. Ako posmatrate decu koja se igraju odraslih, videćete kako se njihov izraz lica menja. „Hajde da se igramo advokata", i njihov izraz lica se odmah promeni; dečje lice počinje da liči na lice odrasle osobe. Takva su lica koja vidimo kada odemo na sud - a takvi smo svi mi. Mi smo još uvek deca, ali smo izgubili svoju slobodu.

Sloboda koju tražimo jeste sloboda da budemo ono što jesmo, da izrazimo svoju ličnost. Ali ako pogledamo svoj život, videćemo da većinu vremena provodimo čineći nešto da bismo zadovoljili druge, da bi nas oni prihvatili, radije nego da živimo po svom. Eto šta se desilo sa našom slobodom. U našem društvu i u svim društvima širom sveta, vidimo da su od svakih hiljadu ljudi, devet stotina devedeset i devet potpuno pripitomljeni.

Najgore od svega je to što većina nas uopšte nije svesna toga da nije slobodna. U nama postoji nešto što nam šapuće da nismo slobodni, ali mi ne shvatamo šta je to, i zbog čega nismo slobodni.

Problem većine ljudi je taj što prožive čitav život a da nikada ne otkriju da Sudija i Žrtva upravljaju njihovim umom, i zbog

toga nemaju šanse da budu slobodni. Prvi korak ka ličnoj slobodi je da toga postanemo svesni. Moramo biti svesni da nismo slobodni da bismo postali slobodni. Moramo biti svesni problema da bismo ga mogli resiti.

Biti svestan problema predstavlja uvek prvi korak zbog toga što, ako nismo svesni, ništa ne možemo da promenimo. Ako niste svesni toga da u sebi nosite mnogo rana i emocionalnog otrova, ne možete početi da raščišćavate i lečite svoje rane i tako ćete nastavljati da patite.

Nema razloga da patite. Ako ste svesni možete se pobuniti i reći: „Sad je dosta!“ Možete potražiti način da iscelite i transformišete svoj lični san. Planetarni san je samo san. On čak nije ni stvaran. Ako se pozabavite svojim snom i počnete da menjate svoja uverenja, otkrićete da većina uverenja koja su vam stvorila rane i nanela bol nisu čak ni istinita. Otkrićete da ste toliko godina patili bez razloga. Zašto? Zato što je sistem verovanja koji je ubačen u vaš mozak zasnovan na lažima.

Zbog toga je važno da ovladate svojim ličnim snom; zato su Tolteci postali gospodari sna. Vaš život je manifestacija vašeg sna; to je svojevrsna umetnost. A ukoliko ne uživete u svom snu, u svako doba možete promeniti svoj život. Gospodari snova mogu svoj život da pretvore u remek-delo; oni kontrolišu san tako što sami donose odluke i imaju pravo izbora. Svaka stvar ima svoje posledice a gospodar sna je svestan tih posledica.

Biti Toltek predstavlja način života. To je način života u kome nema predvodnika i sledbenika, u kome imate svoju sop-

stvenu istinu i živite tu svoju istinu. Tolteci postaju mudri, postaju divlji, i ponovo postaju slobodni.

Postoje tri majstorstva s kojima ljudi mogu postati Tolteci. Prvo je Majstorstvo svesti, 'to znači da treba da budemo svesni toga kakvi zaista jesmo;~ša svim svojim mogućnostima. Drugo je Majstorstvo transformacije - kako da se promenimo, kako da se oslobodimo pripitomljavanja. Treće je Majstorstvo namere. Namera sa toltečkog stanovišta označava onaj deo života koji omogućava transformaciju energije; to je jedno živo biće koje neprijetno objedinjuje svu energiju, ili ono što nazivamo „Bogom". Namera je sam život; to je bezrezervna ljubav. Majstorstvo namere je dakle Majstorstvo ljubavi. "

Kada govorimo o toltečkom putu ka slobodi, vidimo da oni imaju čitav plan oslobađanja od pripitomljenosti. Oni porede Sudiju, Žrtvu i sistem verovanja sa parazitom koji napada ljudsku svest. Sa stanovišta Tolteka, svi pripitomljeni ljudi su bolesni. Oni su bolesni zato što u sebi nose parazita koji kontroliše njihovu svest i mozak. Taj parazit se hrani negativnim emocijama koje potiču od straha.

Ako potražimo opis parazita, videćemo da je parazit živo biće koje živi na račun drugih živih bića, ispijajući njihovu energiju i ne dajući im ništa za uzvrat, i malo-pomalo uništava svoga domaćina. Sudija, *Žrtva*, i sistem verovanja odlično odgovaraju ovom opisu. Oni zajedno čine jedno živo biće koje se sastoji od psihičke ili emocionalne energije, a ta energija je živa. Naravno, to nije materijalna energija, ali ni emocije nisu materijalna ener-

gija. Naši snovi takode ne predstavljaju materijalnu energiju, ali mi znamo da oni postoje.

Jedna od funkcija mozga je da transformiše materijalnu energiju u emocionalnu energiju. Naš mozak je fabrika emocija. A već smo rekli da je glavna funkcija mozga da sanja. Tolteci veruju da taj parazit - Sudija, Žrtva i sistem verovanja - ima kontrolu nad vašim umom; on kontroliše vaš lični san. Parazit sanja kroz vaš um i živi svoj život kroz vaše telo. On preživljava samo zahvaljujući emocijama koje potiču od straha i hrani se dramama i patnjom.

Sloboda za kojom tragamo je sloboda da koristimo svoje telo i um, da živimo svojim životom, umesto da živimo životom koji nam nameće naš sistem verovanja. Kada otkrijemo da našu svest kontrolišu Sudija i Žrtva i da se naše pravo „ja“ nalazi u zapećku, imamo pred sobom samo dve mogućnosti. Jedna mogućnost je da nastavimo da živimo onako kako živimo, da se predamo Sudiji i Žrtvi, da nastavimo da živimo u planetarnom snu. Druga mogućnost je da se ponašamo onako kako smo se ponašali kao deca kada su naši roditelji pokušavali da nas pripitome. Možemo se pobuniti i reći „Ne!“ Možemo objaviti rat parazitu, rat Sudiji i Žrtvi, rat za svoju nezavisnost, rat za pravo da koristimo svoju svest i svoj mozak.

To je razlog zbog čega u svim šamanističkim tradicijama u Americi, od Kanade do Argentine, ljudi nazivaju sebe *ratnicima*, zato što su oni u ratu protiv parazita u svojoj svesti. To je istinsko značenje ratnika. Ratnik je onaj koji se buni protiv invazije

parazita. Ratnik se buni i objavljuje rat. Ali to što smo ratnici ne znači da ćemo uvek pobeđivati u ratu; možemo i pobeđivati i gubiti, ali ćemo uvek činiti sve što možemo i barem ćemo imati šansu da ponovo budemo slobodni. Ako se odlučimo za ovaj put, imaćemo barem dovoljno dostojanstva da se pobunimo, i svakako nećemo biti bespomoćna žrtva sopstvenih ćudljivih emocija ili otrovnih emocija drugih. Čak i ako podlegnemo neprijatelju - parazitu - nećemo biti među onim žrtvama koje ne pružaju nikakav otpor.

U najboljem slučaju, kada postanemo ratnici, imaćemo priliku da se uzdignemo iznad planetarnog sna i da promenimo svoj lični san u onaj san koji nazivamo *rajem*. 'Baš kao i pakao, raj je mesto koje postoji u našoj svesti. To je mesto puno radosti, mesto na kojem smo srećni, mesto gde smo slobodni da volimo i da budemo ono što zaista jesmo. Možemo stići do raja još za života; ne moramo čekati da umremo. Bog je svugde prisutan i carstvo nebesko je svuda, ali najpre moramo da otvorimo oči i uši da vidimo i čujemo tu istinu. Moramo se osloboditi parazita.

Parazit se može uporediti sa monstroom koji ima hiljadu glava. Svaka glava tog parazita predstavlja jedan od naših strahova. Ako želimo da budemo slobodni, moramo uništiti parazita. Jedno rešenje je da napadamo jednu po jednu glavu parazita, što znači da se, jedan po jedan, suočimo sa svakim od svojih strahova. To je spor proces, ali daje rezultate. Svaki put kada se suočimo s jednim od tih strahova, postaćemo malo slobodniji.

Drugi pristup je da prestanemo da hranimo parazita. Ako ne dajemo parazitu hranu, on će umreti od gladi. Da bismo to učinili, moramo imati kontrolu nad svojim emocijama, moramo se uzdržavati od dohranjivanja emocija koje potiču od straha. To je lako reći, ali veoma teško učiniti. Teško je zbog toga što Sudija i Žrtva kontrolišu našu svest.

Treće rešenje se naziva *inicijacijom smrti*. Inicijacija smrti postoji u mnogim tradicijama i ezoteričnim školama širom sveta. Srećemo je u Egiptu, Indiji, Grčkoj i Americi. To je simbolična smrt kojom ubijamo parazita a da pri tome ne nanosimo nikakvu povredu svom fizičkom telu. Kada mi na simboličan način „umremo“ i parazit mora da umre. Ovo rešenje je brže od prva dva, ali je još teže od njih. Potrebno nam je mnogo hrabrosti da bismo se suočili sa anđelom smrti. Moramo biti veoma jaki.

Hajde da malo detaljnije razmotrimo svako od ovih rešenja.

san dugog skretanja pažnje

Naučili smo da je san u kome sada živite posledica toga što je spoljašnji san skrenuo vašu pažnju i usadio vam sva vaša verovanja. Proces pripitomljavanja možemo nazvati *snom prvog skretanja pažnje* zbog toga što je na taj način vaša pažnja upotrebljena prvi put da biste stvorili prvi san vašeg života.

Jedan od načina da izmenite svoja verovanja jeste da usmerite svoju pažnju na sve one sporazume i verovanja, i promenite sporazume koje ste napravili sami sa sobom. Tokom tog procesa, vi po drugi put skrećete svoju pažnju, stvarajući na taj način *san drugog skretanja pažnje* ili novi san.

Razlika je u tome što više niste naivni. Kada ste bili dete nije bilo tako; vi niste imali izbora. Ali više niste dete. Sada od vas zavisi u šta ćete verovati a u šta ne. Možete odabrati da verujete u bilo šta, a to uključuje i mogućnost da verujete u sebe.

Prvi ćete korak učiniti kada postanete svesni magle koja se nalazi u vašoj svesti. Morate postati svesni toga da vi neprestano sanjate. Samo ako ste svesni toga imaćete mogućnost da transformišete svoj san. Ako ste svesni toga da je čitava drama vašeg života posledica onoga u šta verujete, a ono u šta verujete nije istina, onda možete početi sa promenama. Međutim, da biste istinski izmenili svoja verovanja, morate usmeriti svoju pažnju na ono što želite da promenite. Morate znati koje sporazume želite da promenite pre nego što budete u stanju da to učinite.

Sledeći korak, dakle, sastoji se u tome što ćete postati svesni svih samosputavajućih verovanja zasnovanih na strahu, koja vas čine nesrećnim. Napravićete pregled svega onoga u šta verujete, svih svojih sporazuma, i tokom tog procesa ćete započeti transformaciju. Tolteci su to nazvali Umetnošću transformacije, i ona zaista predstavlja majstorstvo. Možete postići Majstorstvo transformacija time što ćete izmeniti sporazume zasnovane na strahu zbog kojih patite i ponovo isprogramirati svoj um, na svoj

način. Jedan od načina da to učinite jeste da istražite i usvojite alternativna verovanja kao što su Četiri sporazuma.

Odluka da usvojimo Četiri sporazuma predstavlja objavu rata sa ciljem da preotmete svoju slobodu od *parazita*. Četiri sporazuma vam pružaju mogućnost da se oslobodite bolnih emocija, a time ćete sebi otvoriti vrata da počnete da uživate u životu i započnete novi san. Od vas zavisi da li ćete istražiti mogućnosti svoga sna, ako to želite. Četiri sporazuma stvorena su da vam pomognu da savladate Umetnost transformacije, da vam pomognu da raskinete sporazume koji vas ograničavaju, da steknete novu snagu, i da ojačate. Kada budete postajali sve snažniji, moći ćete da raskinete sve veći broj sporazuma, sve do onog trenutka kada stignete do suštine svih tih sporazuma.

Suočavanje sa suštinom tih sporazuma, to je ono što nazivam *odlaskom u pustinju*. Odlaskom u pustinju omogućujete sebi da se sretnete sa svojim demonima oči u oči. Kada izađete iz pustinje, svi ti demoni pretvoriće se u anđele.

Sprovođenje ova četiri nova sporazuma predstavlja veoma moćan čin. Skidanje čini crne magije sa vaše svesti zahteva veliku ličnu snagu. Svaki put kada raskinete neki sporazum, steći ćete sve veću snagu. Počećete raskidanjem sporazuma koji su veoma sitni i zahtevaju manje snage. Kada ti sitniji sporazumi budu raskinuti, vaša moć će se uvećavati sve dok ne stignete do onog trenutka kada ćete konačno moći da se suočite sa najvećim demonima u svojoj svesti.

Na primer, devojčica kojoj su rekli da ne treba da peva sada ima dvadeset godina i još uvek ne peva. Jedan od načina da prevazide ovo uverenje da ima ružan glas jeste da kaže: „U redu, pokušaću da pevam, čak i ako zaista loše pevam.“ Zatim može da zamisli kako joj neko tapše i govori joj: „Oh! Pa to je sjajno.“ Na ovaj način bi mogla malo, sasvim malo, da raskine sporazum, ali on će još uvek biti prisutan. Međutim, sada će ona imati malo više snage i hrabrosti da pokuša ponovo i ponovo, sve dok konačno sasvim ne raskine taj sporazum.

To je jedan od načina da se izvučemo iz paklenog sna. Ali umesto svakog sporazuma koji raskidate i koji vam donosi patnju, morate usvojiti novi sporazum koji vas čini srećnim. To će sprečiti stari sporazum da se vrati. Ako isti taj prostor zauzmete novim sporazumom, onda će stari sporazum nestati zauvek, a na njegovo mesto doći će novi sporazum.

U našoj svesti ima mnogo snažnih uverenja zbog kojih će nam ovaj proces možda izgledati beznadežno. Zbog toga morate ići korak po korak i biti strpljivi sa sobom jer je taj proces postepen. Vaš sadašnji način života posledica je dugogodišnjeg pripitomljavanja. Ne možete očekivati da ćete poništititi taj proces pripitomljavanja za jedan dan. Raskidanje sporazuma je veoma mukotrpno jer mi ulažemo snagu svoje reči (a to je snaga naše volje) u svaki sporazum koji smo sklopili.

Potrebno nam je isto toliko snage da bismo izmenili jedan sporazum. Ne možemo promeniti sporazum upotrebljavajući manje snage nego što smo uložili u to da ga sklopimo, i gotovo

sva naša moć troši se na održavanje tih sporazuma koje smo sklopili sa sobom. To je zbog toga što naši sporazumi predstavljaju neku vrstu zavisnosti. Mi smo postali zavisnici svog načina života. Zavisni smo od besa, ljubomore i samosažaljenja. Zavisni smo od verovanja koja nam kažu: „Nisam dovoljno dobar, nisam dovoljno pametan. Zbog čega bih se uopšte trudio? Drugi ljudi će to učiniti jer su oni bolji od mene.”

Svi ti stari sporazumi koji upravljaju snom našeg života posledica su neprestanog ponavljanja. Stoga, da biste usvojili Četiri sporazuma, morate koristiti ponavljanje. Uvežbavanje novih sporazuma u vašem životu jeste način da u tome postanete još bolji. Ponavljanje vodi ka savršenstvu.

Disciplina

sops-tvervog pcmašcmja

Zamislite da ste se jednoga jutra probudili puni entuzijazma. Osećate se dobro. Srećni ste i puni energije, spremni da proživite taj dan. Zatim za doručkom dolazi do svađe sa vašim mužem, odnosno ženom, koja pokreće bujicu emocija. Vi se naljutite i u tom osećanju besa trošite veliki deo lične snage. Posle svađe osećate se iscrpljeno i jedino što želite je da sednete i dobro se isplačete. U stvari, toliko ste umorni da želite da odete u svoju sobu, srušite se na krevet i pokušate da se oporavite. Dan provodite obuzeti svojim osećanjima. Nemate snage da nastavite dalje i najradije biste pobešli od svega.

Svakoga jutra budimo se sa određenom količnom mentalne, emocionalne i fizičke energije koju trošimo tokom dana. Ukoliko dozvolimo da emocije iscrpe našu energiju, nećemo imati dovoljno snage da izmenimo svoj život ili da sebe dajemo drugima.

Vaš način gledanja na svet zavisice od emocija koje u tom trenutku osećate. Kada ste ljuti, sve oko vas je loše, ništa ne valja. Vi krivite sve oko sebe uključujući i vreme; bez obzira na to da li pada kiša ili šija sunce, ništa vam ne odgovara. Kada ste tužni, sve oko vas je tužno i dovodi vas do suza. Posmatrajući drveće osećate tugu; gledate kako pada kiša i sve vam izgleda tužno. Možda se osećate ranjivim i imate potrebu da zaštitite sebe jer ne znate u kojem trenutku bi vas neko mogao napasti. To je zato što svet gledate očima punim straha!

Zamislite da je ljudski um sličan vašoj koži. Kada dodirujete zdravu kožu, to je divan osećaj. Vaša koža je stvorena za dodire i dodiri vam prijaju. Sada zamislite da imate neku ranu i da vam je koža rasečena i inficirana. Ako dodirnete inficiranu kožu, to će vas boleti, zbog toga je pokrivete pokušavajući da je zaštitite. Tada nećete uživati u dodiru jer vam on nanosi bol.

Sada zamislite da svi ljudi imaju takvo kožno oboljenje. Niko nikoga ne može da dodirne jer pri tome svi osećaju bol. Svi imaju rane na koži, zato ta infekcija izgleda normalno, a i bol se takode smatra normalnim; verujemo da tako treba da bude.

Možete li da zamislite kako bismo se ponašali jedni prema drugima kada bi svi ljudi imali takvo kožno oboljenje? Naravno,

skoro se nikada ne bismo grlili jer bi to bilo suviše bolno. I tako bismo morali imedu sebe da stvorimo veliku distancu.

Ljudski um je sličan upravo takvom kožnom oboljenju. Svaki čovek ima osetljivo telo koje je potpuno prekriveno bolnim ranama. Svaka rana je zaražena emocionalnim otrovom - otrovom koji potiče iz svih tih emocija. koje nam nanose bol, kao što su patnja, bes, zavist i tuga. Kada doživimo neku nepravdu, rane u našoj svesti se otvaraju i mi reagujemo stvarajući emocionalni otrov, zbog toga što imamo svoje ideje i verovanja o tome šta je pravedno a šta nepravedno. Naša svest je toliko izranjavljena i ispunjena otrovom tokom procesa pripitomljavanja, da svi opisuju izranjavljenu svest kao normalnu. To se smatra normalnim, ali ja vam mogu reći da to nije normalno.

Naš planetarni san je disfunkcionalan, a ljudi su mentalno oboleli od bolesti koja se zove strah. Simptomi ove bolesti su sve emocije koje ljudima nanose bol: bes, mržnja, tuga, zavist, osećanje da smo napušteni i iznevereni. Kada strah postane i suviše jak, naš razum počinje da popušta, i to nazivamo mentalnom bolešću. Psihотиčno ponašanje se javlja onda kada smo toliko zaplašeni a rane toliko bolne, da nam se čini da je bolje da prekinemo kontakt sa spoljašnjim svetom.

Ako svoje duševno stanje shvatimo kao stanje bolesti, otkrićemo da postoji lek. Ne moramo više da patimo. Najpre treba posegnuti za istinom da bismo otvorili svoje emocionalne rane, izvadili otrov, i u potpunosti zalečili rane. Kako ćemo to učiniti? Moramo oprostiti onima za koje znamo da su nam naneli zlo,

ne zbog toga što oni zaslužuju da im mi oprostimo, već zato što toliko volimo sebe da ne želimo i dalje da nastavimo da plaćamo zbog te nepravde.

Oproštaj je jedini put ka izlječenju. Možemo odlučiti da oprostimo iz želje da pomognemo sebi. Možemo prestati sa prebacivanjem i reći: „Sada je dosta! I ne želim da budem veliki sudija koji sudi samome sebi. Veše ne želim sebe da kažnjavam i zlostavljam. Više ne želim da budem Žrtva.”

Pre svega, moramo oprostiti svojim roditeljima, svojoj braći, sestrama, svojim prijateljima, i Bogu. Kada jednom oprostite Bogu, onda konačno možete da oprostite i sebi. Kada jednom oprostite sebi, više nećete odbacivati sebe. Počecete da prihvatate sebe, i vaša ljubav prema sebi postaće tako jaka da ćete konačno prihvatiti sebe onakve kakvi ste. To je početak ljudske slobode. Suština je u opraštanju.

Znaćete da ste nekome oprostili kada ga budete videli a pri tome ne budete doživljavali emotivnu reakciju. Kada čujete ime te osobe nećete reagovati emotivno. Kada neko dotakne ono što je nekada bila rana a vi više ne budete osećali bol, tada ćete znati da ste zaista oprostili.

Istina je kao skalpel. Istina je bolna, jer ona otvara sve rane koje su prekrivene lažima, zato da bismo mogli da se izlečimo. Te laži su ono što nazivamo *sistemom poricanja*. Dobro je što imamo sistem poricanja, jer nam on omogućava da pokrijemo svoje rane i nastavimo da funkcionišemo. Ali kada više u sebi nemamo rana ni otrova, nema više potrebe za lažima. Sistem

poticanja nam tada više nije potreban, jer zdrava svest, poput zdrave kože, može da podnese dodir bez bola. Dodiri postaju prijatni za svest kada je ona čista.

Problem većine ljudi je to što gube kontrolu nad svojim emocijama. Emocije postaju te koje kontrolišu ljudsko biće, a ne obrnuto. Kada izgubimo kontrolu govorimo stvari koje ne želimo da kažemo i činimo stvari koje ne želimo da činimo. Zbog toga je tako važno da besprekorno koristimo svoju reč i da postanemo duhovni ratnici. Moramo naučiti da kontrolišemo emocije tako da imamo dovoljno lične snage da promenimo svoje sporazume zasnovane na strahu, izvučemo se iz pakla i stvorimo svoj sopstveni raj.

Kako se postaje ratnik? Ratnici širom sveta poseduju neke osobine koje su gotovo identične. Ratnik je svestan. To je veoma važno. Svesni smo da smo u ratu, a rat u našoj svesti zahteva disciplinu. Ne vojničku disciplinu, već disciplinu ratnika. To nije spoljašnja disciplina koja nam određuje šta treba a šta ne treba da radimo, već disciplina koja nam nalaže da budemo svoji, bez obzira na sve.

Ratnik ima kontrolu. Ne kontrolu nad drugim ljudskim bićima, već kontrolu nad svojim emocijama, kontrolu nad samim sobom. Velika razlika između ratnika i žrtve jeste u tome što žrtva potiskuje, a ratnik se uzdržava. Žrtve potiskuju emocije zato što se plaše da ih iskažu, plaše se da kažu ono što zaista žele da kažu. Uzdržavanje nije isto što i potiskivanje. Uzdržavati se znači obuzdavati emocije i izražavati ih u pravom trenutku, ni rani-

je, ni kasnije. Zato su ratnici besprekorni. Oni imaju potpunu kontrolu nad svojim emocijama a samim tim i nad celokupnim svojim ponašanjem.

3\ ičija čija anđela smrH

Poslednji način da steknemo ličnu slobodu jeste da se pripremimo za inicijaciju smrti, da prihvatimo samu smrt kao svoga učitelja. Anđeo smrti može nas naučiti kako da zaista živimo punim životom. Postajemo svesni toga da u bilo kom trenutku možemo umreti; imamo samo sadašnjost da u njoj živimo. Istina je da mi zapravo ne znamo hoćemo li sutra umreti. Ko zna? Mi pretpostavljamo da pred sobom imamo još mnogo godina. Ali da li je zaista tako?

Ako odemo u bolnicu i lekar nam kaže da imamo samo još nedelju dana života, šta ćemo učiniti? Kao što sam već rekao, imamo dve mogućnosti. Jedna mogućnost je da patimo zbog toga što ćemo umreti, i da svima govorimo: „Jadan ja, umreću“, i da od svega napravimo veliku dramu. Druga mogućnost je da iskoristimo svaki trenutak da budemo srećni, da radimo ono u čemu zaista uživamo. Ako imamo samo još nedelju dana života, hajde da uživamo u životu. Hajde da živimo. Možemo reći: „Sada ću biti ono što zaista jesam. Više neću živeti tako da pokušavam da zadovoljim druge. Više se neću plašiti toga šta će oni

misliti o meni. Sta me briga šta drugi misle ako ću za nedelju dana umreti? Biću ono što jesam."

Anđeo smrti nas može naučiti da živimo svakoga dana kao da je to poslednji dan našeg života, kao da možda nećemo dočekati sutrašnji dan. Možemo početi svaki dan rečima: „Budam sam, vidim sunce, pokazaću svoju zahvalnost suncu, svemu i svakome, jer sam još uvek živ. Imam još jedan dan na raspolaganju da budem ono što jesam."

Tako ja gledam na život, to je ono čemu me je anđeo smrti naučio - da budem potpuno iskren, da znam da ničega ne treba da se plašim. I naravno, da volim ljude oko sebe jer ovo je možda poslednji dan u kome mogu da vam kažem koliko vas volim. Ja ne znam da li ću vas ikada više videti i zato ne želim da se svađam s vama.

Sta bi bilo kada bih se s vama strašno posvađao i izlio na vas sav taj emocionalni otrov koji nosim u sebi, a vi sutra umrete? Oh! O Bože, Sudija će me strašno osuditi i ja ću se osećati užasno krivim zbog svega onoga što sam vam rekao. Osećaću se krivim čak i zbog toga što vam nisam rekao koliko vas volim. Ljubav koja me čini srećnim u stvari je ljubav koju mogu da podelim s vama. Zbog čega bih poricao da vas volim? Nije važno da li vi mene volite. I ja i vi možemo sutra umreti. Zato sam srećan što mogu sada da vam pokažem koliko vas volim.

Možete ovako živeti svoj život. Ako tako činite, vi se pripremate za inicijaciju smrti. Posle inicijacije smrti stari san koji ste nosili u svojoj svesti zauvek će umreti. Da, vi ćete se sećati pa-

razita - Sudije, Žrtve i onoga u šta ste ranije verovali - ali parazit će biti mrtav.

Eto šta će umreti u inicijaciji smrti - parazit. Nije lako proći kroz inicijaciju smrti jer će se Sudija i Žrtva boriti svim sredstvima. Oni ne žele da umru. A mi osećamo da smo mi taj koji će umreti, i bojimo se te smrti.

Kada živimo u planetarnom snu, to je kao da smo mrtvi. Onaj ko preživi inicijaciju smrti dobija najlepší dar: vaskrsenje. Doživeti vaskrsenje znači ustati iz mrtvih, biti živ, ponovo biti ono što jeste. Vaskrsnuti znači ponovo biti kao dete - biti neobuzdan, divlji i slobodan, ali sa jednom razlikom. Razlika je u tome što sada imamo slobodu mudrosti umesto slobode nevinosti. U stanju smo da razbijemo svoju pripitomljenost, da ponovo postanemo slobodni, i da iscelimo svoju svest. Predajemo se anđelu smrti, znajući da će parazit umreti i da ćemo mi ostati živi, zdrave svesti i savršenog razuma. Tada ćemo biti slodobni da sami upotrebimo svoj um i da upravljamo sopstvenim životom.

To je ono čemu nas, prema shvatanju Tolteka, uči anđeo smrti. Anđeo smrti dolazi govoreći nam: „Sve ovo što vidiš i što ovde postoji jeste moje; to nije tvoje. Tvoj dom, tvoj muž/žena, tvoja deca, tvoja kola, tvoj posao, tvoj novac - sve je to moje i ja ti to mogu uzeti kad god poželim, ali zasad može biti tvoje.”

Ako se predamo anđelu smrti bićemo zauvek srećni. Zašto? Zato što anđeo smrti odnosi prošlost da bi nam omogućio da nastavimo da živimo. U svakom trenutku koji prođe, anđeo

smrti uzima ono što umire a mi nastavljamo da živimo u sadašnjosti. Parazit želi da sa sobom nosimo prošlost koja nam otežava život u sadašnjosti. Ako pokušavamo da živimo u prošlosti, kako možemo da uživamo u sadašnjosti? Dok sanjamo o budućnosti, zašto bismo morali da nosimo teret prošlosti? Kada ćemo živeti u sadašnjosti? To je ono čemu nas uči anđeo smrti.

N ovi scm

rva 2e.mlji

Želim da zaboravite sve što ste celoga života učili. Ovo je početak novog shvatanja, novog sna.

San u kojem živite je vaša tvorevina. To je vaša percepcija stvarnosti koju u svakom trenutku možete promeniti. Vi imate moć da stvorite pakao, a imate i moć da stvorite raj. Zašto ne biste sanjali drugačiji san? Zašto ne biste upotreбили svoj um, svoju imaginaciju i svoja osećanja da stvorite rajski san?

Treba samo da upotrebite svoju maštu i dogodiće se čudo. Zamislite da imate moć da svet gledate drugim očima, kada god to poželite. Svaki put kada otvorite oči, vidite svet oko sebe na drugi način.

Sada zatvorite oči, a zatim ih otvorite i pogledajte oko sebe.

Ono što ćete videti je ljubav koja izvire iz drveća, ljubav koja dolazi sa neba, ljubav koja potiče od svetlosti. Videćete ljubav u

svemu što vas okružuje. To je stanje blaženstva. Vi direktno primite ljubav iz svega, uključujući i sebe i druge ljude. Čak i kada su ljudi tužni ili besni, ispod tih njihovih osećanja vi vidite da vam oni takode upućuju i svoju ljubav.

Koristeći maštu i svoju novu sposobnost opažanja, videćete sebe kako živite novim životom, u novom snu, kako živite životom u kojem nećete morati da opravdavate svoje postojanje i u kojem ćete imati slobodu da budete onakvi kakvi zaista jeste.

Zamislite da imate dozvolu da budete srećni i da istinski uživete u svom životu. Vaš život je rasterećen od sukoba sa sobom i drugima.

Zamislite da živite tako da možete bez straha da izrazite svoje snove. Vi znate šta želite, a šta ne želite, i kada to želite. Slobodni ste da menjate svoj život onako kako vi istinski želite. Ne plašite se da tražite ono što vam je potrebno, da kažete da ili ne bilo kome i bilo čemu.

Zamislite da živite bez straha od toga da li će vas drugi osuđivati. Vi više ne određujete svoje ponašanje prema onome što će drugi možda misliti o vama. Vi više niste odgovorni za bilo čije mišljenje. Nemate više potrebu da kontrolišete bilo koga drugog, a ni vas takode više niko ne kontroliše.

Zamislite da živite tako što ne krivite nikoga ni zbog čega. Možete lako da opraštate drugima i da prestanete da osuđujete druge. Nemate potrebu da budete u pravu, i nemate potrebu da bilo koga ubedujete da nije u pravu. Poštujete sebe i sve druge, i oni za uzvrat poštuju vas.

Zamislite da živite ne plašeći se da volite a da pri tom ne budete voljeni. Više se ne plašite da ćete biti odbačeni, i nemate potrebu da budete prihvaćeni. Možete reći „Volim te“ bez stida i ne tražeći pri tome nikakve razloge. Možete ići svetom širom otvorenog srca, ne 'strahujući da ćete biti povređeni.

Zamislite da živite ne plašeći se da prihvatite rizik i istražujete život. Ne plašite se da ćete nešto izgubiti. Ne plašite se da živite na ovom svetu, i ne plašite se smrti.

Zamislite da volite sebe upravo onakve kakvi ste. Volite svoje telo baš takvo kakvo je, i volite svoja osećanja baš takva kakva su. Vi znate da ste savršeni upravo onakvi kakvi ste.

Razlog zbog kojeg tražim da zamislite sve te stvari upravo je taj što su sve one savršeno moguće! Možete živeti u tom stanju blaženstva, stanju milosti, u rajskom snu. Ali da biste doživeli taj san, prvo morate shvatiti šta on znači.

Samo nas ljubav može dovesti u to stanje blaženstva. Stanje blaženstva je kao stanje zaljubljenosti. Stanje zaljubljenosti je kao stanje blaženstva. Vi lebdite u oblacima. Svuda oko sebe vidite ljubav. Savršeno je moguće živeti na taj način celog života. Moguće je jer su to učinili i drugi a oni nisu ništa drugačiji od vas. Oni žive u stanju blaženstva zahvaljujući tome što su promenili svoje sporazume i sanjaju drugačiji san.

Kada jednom osetite šta znači živeti u stanju blaženstva, bićete oduševljeni. Znaćete da je raj na zemlji stvaran - takav raj zaista postoji. Kada jednom budete znali da postoji raj, kada jednom shvatite da možete živeti u njemu, od vas zavisi da li ćete

., •!•••'; i. iit; ;i.i '<> ' i.'Ji ">.-, ;v iivi- hi.;i;r i'uma Isus nam u
<,(\onr c ^.K'stvj ndK'.skom. o carstvu ljubavi, ali gotove niko
nije bio spreman da ga sasiuša. Govorili su: „Sta to pričaš? Moje
srce je pusto, ne osečam tu ljubav o kojoj govoriš; ja nisam spo-
kojan kao ti." *Ne* morate biti takvi. Samo zamislite da je ljubav
o kojoj je on govorio stvarna i otkrićete da ona pripada i vama.

Svet je lep i čudesan. Život može biti veoma jednostavan ka-
da ljubav postane vaš način života. Uvek možete biti puni lju-
bavi. To je vaš izbor. Vi možda nemate razloga da volite, ali mo-
žete voleti jer vas to čini srećnim. Ljubav koju pružamo stvara
samo sreću. Ljubav će vam pružiti unutrašnji mir. Ona će pro-
meniti vaš pogled na svet.

Sve možete gledati očima punim ljubavi. Možete osećati lju-
bav svuda oko sebe. Kada tako živite, magla nestaje iz vaše sve-
sti. *Mitota* odlazi na večno putovanje. To je ono za čime su ljudi
tragali vekovima. Hiljadama godina tražili smo sreću. Sreća je
izgubljeni raj. Ljudi su se toliko trudili da dostignu to stanje, a
to je deo evolucije uma. To je budućnost čovečanstva.

Takav način života je moguć, i on je u vašim rukama. Mojsije
ga je nazvao Obećanom zemljom, Buda ga je nazivao Nirvanom,
Isus ga je nazvao Rajem, a Tolteci ga zovu Novi san. Nažalost,
vaš identitet je stopljen sa planetarnim snom. Sva vaša verova-
nja i sporazumi nalaze se u toj magli. Vi osećate prisustvo pa-
razita i verujete da ste to vi. Zbog toga vam je teško da se oslo-
bodite - da se resite parazita i da stvorite dovoljno prostora da

doživite ljubav. Vi ste vezani za Sudiju, vezani ste za Žrtvu. Patnja čini cla se oscćate sigurnim jer vam je tako dobro poznata.

AH zaista nema razloga za patnju. Jedini razlog što patite je taj što ste to sami odabrali. Ako dobro pogledate svoj život pronaći ćete mnogo razloga da patite, ali nećete pronaći nijedan dobar razlog da to činite. Isto važi i kada je u pitanju sreća. Jedini razlog što ste srećni jeste taj što ste odlučili da budete srećni. Sreća je stvar izbora, a isto tako i patnja.

Možda ne možemo izbeći svoju ljudsku sudbinu, ali mi ipak možemo da biramo: da trpimo svoju sudbinu, ili da u njoj uživamo. Da patimo, ili da volimo i da budemo srećni. Da živimo u paklu, ili da živimo u raju. Ja sam odlučio da žvim u raju. Kakav je vaš izbor?

Molim vas da na trenutak zatvorite oči, otvorite srce i osetite svu ljubav koja izvire iz vašeg srca.

Želim da se pridružite mojim rečima svim svojim mislima i svim srcem, da osetite snažne sponе ljubavi. *Zajedno ćemo izgovoriti* ovu molitvu da bismo osetili vezu sa svojim Tvorcem.

Koncentrišite se na svoja pluća, kao da su ona jedino što postoji. Osetite zadovoljstvo kada vam se pluća šire da bi zadovoljila najsnažniju potrebu ljudskoga tela - disanje.

Duboko udahnite i osetite kako vam se pluća pune vazduhom. Osetite kako vazduh nije ništa drugo nego ljubav. Osetite vezu između vazduha i pluća, vezu ljubavi. Punite svoja pluća vazduhom sve dok vaše telo ne oseti potrebu da izbacij taj vazduh. A zatim izdahnite, i ponovo osetite zadovoljstvo. Jer, kada ispunjavamo bilo koju potrebu ljudskog tela, to nam pruža za-

dovoljstvo. Disanje nam pruža veliko zadovoljstvo. Samo disanje je dovoljno da nas uvek čini srećnim, da uvek uživamo u životu. Dovoljno je živeti. Osetite zadovoljstvo življenja, zadovoljstvo osećanja ljubavi...

./Molitva za slobodu

Danas, Tvorcu svemira, molimo te da nam priđeš i podeliš s nama snažno osećanje ljubavi. Znamo da je tvoje pravo ime Ljubav, da opštiti s tobom znači osetiti iste vibracije, istu talasnu dužinu na kojoj se nalaziš i ti, jer si ti jedino što postoji u svemiru.

Danas, pomози nam da budemo kao ti, da volimo život, da živimo, da volimo. Pomози nam da volimo tvojom ljubavlju, bez ikakvih uslova, bez očekivanja, bez obaveza, bez bilo kakvog prebacivanja. Pomози nam da volimo i prihvatimo sebe ne sudeći o sebi, jer kada sudimo sebi, mi sebe okrivljujemo i tada imamo potrebu da kažnjavamo sebe.

Pomози nam da bezrezervno volimo sve što si stvorio, posebno druga ljudska bića, posebno one koji nas okružuju - sve naše rođake i ljude koje toliko želimo da volimo. Kada ih odbacujemo, mi odbacujemo sebe, a kada odbacujemo sebe, odbacujemo i Tebe.

Pomози nam da volimo druge baš takve kakvi su bez ikakvih uslova. Pomози nam da ih prihvatimo, ne sudeći o njima, jer

kada im sudimo, mi ih okrivljujemo i tada imamo potrebu da ih kažnjavamo.

Danas, očisti naše srce od otrovnih osećanja koja nosimo u sebi, izbaci svaku osudu iz naših misli zato da bismo mogli da živimo u savršenom miru i savršenoj ljubavi.

Danas je veoma poseban dan. Danas otvaramo svoja srca da bismo mogli ponovo da volimo i kažemo jedni drugima „Volim te“, bez ikakvog straha, i da to zaista i osećamo. Danas ti pružamo svoje srce. Pridi nam, govori našim glasom, gledaj našim očima, upotrebi naše ruke, i upotrebi naša srca da bismo mogli da pružimo sebe jedni drugima u međusobnoj ljubavi. Danas, Tvorcetu, pomoz nam da budemo baš kao ti. Hvala ti za sve što nam danas daješ, posebno za slobodu da budemo onakvi kakvi zaista jesmo. Amin.

za ljubav

Zajedno ćemo usniti predivan san - san koji ćete uvek voleti da sanjate. U tom snu oko vas je predivan, topao sunčan dan. Slušate pesmu ptica, šapat vetra i šum reke. Krećete se u pravcu reke. Na ivici reke meditira jedan starac i vi primećujete da iz njegove glave zrači prekrasna svetlost raznih boja. Vi ne želite da mu smetate, ali on opaža vaše prisustvo i otvara oči. Oči su mu pune ljubavi a na licu mu je veliki osmeh. Pitate ga kako uspeva da zrači svim tim divnim bojama. Pitate ga može li vas

naučiti kako da činite isto što i on. On odgovara da je pre mnogo, mnogo godina on postavio isto pitanje svom učitelju.

Starac počinje da priča svoju priču: „Moj učitelj otvori svoje grudi i izvadi iz njih svoje srce, i iz svog srca izvadi prekrasan plamen. Zatim otvori moje grudi, otvori moje srce, i stavi u nje-ga mali plamen. On vrati moje srce u moje grudi, i čim mi je srce bilo na mestu, ja osetih ogromnu ljubav, jer je plamen koji je on uneo u moje srce bila njegova ljubav.

Taj plamen rastao je u mom srcu i razbuktao se u veliku, veliku vatru - vatru koja ne gori, već pročišćava sve čega se dotakne. Ta vatra dotakla je svaku ćeliju moga tela, i ćelije mog tela me zavoleše. Sjedinio sam se sa svojim telom, ali moja ljubav je i dalje rasla. Ta vatra dodirnu sva moja osećanja i moj um, i moja osećanja se pretvoriše u snažnu i iskrenu ljubav. I ja zavoleh sebe, iskreno i bezrezervno.

Ali vatra je i dalje plamtela i ja osetih potrebu da s nekim podelim svoju ljubav. Odlučio sam da ugradim deo svoje ljubavi u svako drvo, i drveće me zavole, i ja se sjedinih sa drvećem, ali moja ljubav se tu nije zaustavila, ona je i dalje rasla. Ja dadoh jedan deo svoje ljubavi svakom cvetu, i travi, i zemlji i oni me zavoleše, i sjediniše se sa mnom. A moja je ljubav rasla sve više i više i ja zavoleh sve životinje na svetu. One mi uzvратиše svojom ljubavlju i zavoleše me, i ja se sjedinih s njima. Ali moja ljubav je i dalje rasla.

Unesoh deo svoje ljubavi u svaki kristal, u svaki kamen na zemlji, u prašinu, u metale, i oni me zavoleše, i ja se sjedinih sa

zemljom. A tada odlučih da svoju ljubav unesem u vodu, u okeane, u reke, u kišu, u sneg. Oni me zavoleše i sjediniše se sa mnom. A moja ljubav je i dalje rasla sve više i više. Odlučih da svoju ljubav dam vazduhu i vetru. Osetih snažno jedinstvo sa zemljom, sa vetrom, sa okeanima, sa prirodom, i moja ljubav je i dalje rasla.

Okrenuh se ka nebu, ka Suncu, ka zvezdama, i pružih jedan deo svoje ljubavi svakoj zvezdi, Mesecu, Suncu, i oni me zavoleše. I ja postadoh jedno sa Mesecom i Suncem i zvezdama, i moja ljubav nastavi da raste sve više i više. Ja dadoh svoje ljubavi svakom čoveku, i sjedinih se sa čitavim čovečanstvom. Gde god sam išao, koga god sam sretao, u njegovim očima sam video sebe, jer ja sam deo svega, jer volim."

A tada starac otvori svoje grudi, izvadi svoje srce u kome je goreo prekrasan plamen, i stavi taj plamen u vaše srce. I sada u vama raste ljubav. Sada ste postali jedno sa vetrom, sa vodom, sa zvezdama, sa čitavom prirodom, sa svim životinjama, i sa svim ljudima. Osećate kako iz plamena u vašem srcu izvire svetlost i toplota. Iz vaše glave zrači prekrasna svetlost raznih boja. Vi zračite ljubavlju i molite se:

Hvala ti, Tvorcu svemira, za darove života koje mi pružaš. Hvala ti što mi daješ sve što mi je potrebno. Hvala ti što mi pružaš priliku da živim u ovom prekrasnom telu, sa ovim čudesnim umom. Hvala ti što živiš u meni sa svom svojom ljubavlju, svojim čistim i beksrajnim duhom, svojom toplotom i sjajnom svetlošću.

Hvala ti što, gde god da krenem, dopuštaš da svojim rečima, svojim očima, svojim srcem pružam tvoju ljubav. Volim te baš takvog kakav si, i zbog toga što sam i ja tvoja tvorevina, volim i sebe onakvog kakav sam. Pomozi mi da u svome srcu nosim ljubav i rni i da živim novim životom ljubavi, da bih mogao živeti u ljubavi do kraja svog života. Amin.

Don Miguel Ruis je učitelj tradicije toltečkih misterija. Već više od decenije, on prenosi mudrost drevnih Tolteka svojim studentima i učenicima, pokazujući im put ka ličnoj slobodi. Danas nastavlja da širi svoj jedinstveni spoj antičke mudrosti i savremenih znanja držeći predavanja i kurseve, i putujući u svete gradove širom sveta.